Ազգ
Azg
23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2008 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 173 (4067)

«Պատերազմն ինքնասպանություն է»

Ըստ «Արմենպրեսի», ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի ֆրանսիացի համանախագահ Բեռնար Ֆասիեն պատերազմն ինքնասպանություն է համարում, որը չի կարող օգնել լուծելու ղարաբաղյան հակամարտությունը: «Վերջերս Վրաստանում տեղի ունեցած իրադարձությունները պարզորոշ ցույց տվեցին, որ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրները իրավացի էին, պնդելով, որ պատերազմն ինքնասպանություն է, որեւէ արդյունք չի տա եւ չի կարող ծառայել ղարաբաղյան հակամարտության լուծմանը», ասել է Ֆասիեն Բաքվում կայացած ասուլիսում, որը նվիրված էր տարածաշրջան նրա այցին: Ֆրանսիացի դիվանագետը հաջորդաբար այցելել էր Հայաստան, ԼՂՀ, Վրաստան եւ Ադրբեջան: Նա նշել է, որ մարտական գործողությունները սկսվելու դեպքում, անկախ այն բանից՝ ով հաղթող դուրս կգա եւ ով կպարտվի, ինքնասպանություն է բոլորի համար: Ֆրանսիացի համանախագահն ընդգծել է հակամարտության կարգավորման նոր մոտեցումներ կիրառելու կարեւորությունը եւ որպես դրական պահ է նշել Երեւանի եւ Անկարայի միջեւ հարաբերություններում դիտվող տեղաշարժերը:

ՕՐԵՐԻ ՀԵՏ

Փոքրիկ երկրի մեծ մրցանակը

Անցյալ ուրբաթ օրը, Վիկտոր Համբարձումյանի 100-ամյակի հոբելյանական հանդիսությանը, վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի հայտարարությունը, թե Հայաստանի Հանրապետության նախագահի հովանու ներքո Վիկտոր Համբարձումյանի անունով 500.000 դոլար միջազգային մրցանակ է սահմանվել աստղաֆիզիկայի բնագավառում նվաճումների համար, տարակուսանքով ընդունվեց ոմանց կողմից: Եվ դա բնական է, բայց միայն առաջին հայացքից: Մի փոքրիկ երկիր, ինչպիսին Հայաստանն է, իր սուղ պայմաններում, դեռեւս չլուծված բազմաթիվ՝ սոցիալական, կրթական եւ այլ հարցերի բեռի տակ, իրեն այսպիսի շքեղություն է թույլ տալիս եւ համարձակվում այդքան մեծ գումարի պարգեւ խոստանալ համաշխարհային աստղաֆիզիկայի զարգացման համար, կամ մեծամտությամբ է տառապում եւ կամ՝ ցուցամոլությամբ:

Դժգոհողների պակաս չի զգացվում նաեւ մեր գիտական շրջանակներում: Երկիր, որի ներկայիս բյուջեում գիտության զարգացման համար նախատեսված է ընդամենը 10 մլն դոլարի չափ գումար, իսկ հենց Բյուրականի աստղադիտարանն ունի գումարների խիստ կարիք, ասում են նրանք, չի կարող նման մսխում թույլ տալ իրեն: Մանավանդ երբ, շարունակում են նրանք, երկրի գիտական ներուժը գրեթե ամբողջովին փուլ է եկել եւ գիտնականներից շատերը ոչ պատշաճ եւ ոչ էլ հնարավորություն ունեն ոչ միայն գիտահետազոտական աշխատանքով զբաղվելու, այլեւ սեփական կենսագործունեությունն ապահովելու:

Անտեղի չեն այս եւ նման դժգոհությունները: Բայց այդ բոլոր հակաճառությունները նսեմանում են, երբ սկսում ենք մեծ մտածել՝ համաշխարհային չափերով: Այդպես մեծ էր մտածել նորվեգացի մեծահարուստ գիտնական եւ արդյունաբերող Ալֆրեդ Նոբելը, երբ իր երկրում 1901-ին հաստատում էր իր անվան մրցանակ՝ անհամեմատ ավելի մեծ պարգեւներով: Եվ 107 տարի արդեն Նորվեգիայի տեղն անգամ չիմացողները գիտեն, որ Նոբելյան մրցանակներն այդ երկրի թագավորական հանձնաժողովն է տրամադրում գրականության, գիտության եւ խաղաղության ասպարեզներում:

Այս մրցանակով, փաստորեն, Հայաստանը վերահաստատում է իրեն թեկուզ ավելի նեղ՝ աստղաֆիզիկայի աշխարհում, միաժամանակ շեշտելով, ինչպես վարչապետ Տիգրան Սարգսյանն էր ընդգծում հիշյալ ելույթում, իր նվիրվածությունը գիտությանը եւ հարգանքը իր մեծ զավակներից մեկի հանդեպ:

Փոքր երկրները որոշ ասպարեզներում ստիպված են ավելի մեծ բանալ կարկինը՝ հանուն ճանաչելիության ու հեղինակության: Այս պարագայում Հայաստանը կատարեց ճիշտ քայլ՝ ճիշտ ուղղությամբ: Պայման է միայն, որ հետագա քայլերը՝ միջազգային հեղինակավոր ժյուրիի կազմություն եւ այլն, լինեն համապատասխան մակարդակի:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

«Պետք է ընդունվի Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքը», ասել է ՀՀ նախագահը

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը հայտարարել է, որ «պետք է ընդունվի Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքը»:

Ինչպես հաղորդում է «Մեդիամաքս» գործակալությունը, հանրապետության ղեկավարն այս մասին ասել է սեպտեմբերի 20-ին մի խումբ միջազգային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ժամանակ՝ պատասխանելով հետեւյալ հարցին.

«Ասում են, որ Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի հետ կապված կողմերը պետք է գան որոշակի ընդհանուր հայտարարի: Այս առումով ո՞րն է փոխզիջումների սահմանը, ո՞րն է այն կարմիր գիծը, որից այն կողմ Հայաստանը երբեք չի անցնի: Եվ ընդհանրապես, Հայաստանը տեսականորեն պատկերացնո՞ւմ է Լեռնային Ղարաբաղը Ադրբեջանի կազմում՝ ֆեդերատիվ պետության կամ որեւէ այլ ձեւով»:

Հանրապետության նախագահն ասել է.

«Մենք այդ գծի մասին հայտարարել ենք շատ վաղուց, առնվազն 14 տարի առաջ, երբ զինադադար էինք կնքում, եւ ես մի քանի անգամ դրանից հետո: Այդ գիծն այն է, որ պետք է ընդունվի Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքը:

Այսինքն, խնդիրը հետեւյալն է. Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը հազարավոր տարիներ ապրել է այս տարածքում եւ հիմա պետք է ստեղծվեն այնպիսի պայմաններ, որպեսզի Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը հնարավորություն ունենա շարունակելու իր անվտանգ գոյությունը այդ տարածքի վրա: Այն ժամանակաշրջանը, իսկ դա խորհրդային ժամանակաշրջանն էր, երբ Ղարաբաղը գտնվել է Ադրբեջանի կազմում, ցույց է տվել, որ անհնար է Լեռնային Ղարաբաղի անվտանգ գոյակցությունը Ադրբեջանի կազմում: Ինչ վերաբերում է տեսական տարբերակին՝ կարո՞ղ է ինչ-որ կերպ Ղարաբաղը լինել Ադրբեջանի կազմում կամ ոչ, ես կարող եմ պատասխանել, որ դա կարելի է որոշել հանրաքվեի միջոցով՝ հարցնելով ղարաբաղցիների կարծիքը: Բայց ես համոզված եմ, որ գոնե մոտ ժամանակներս, ինչ էլ լինի, ցանկացած հանրաքվե միայն մի արդյունք կունենա՝ ղարաբաղցիները չեն ցանկանա լինել Ադրբեջանի կազմում: Ես ասել եմ Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւին, որ եթե ադրբեջանցիները ցանկանում են ցույց տալ, որ լրջորեն հետաքրքրված են Լեռնային Ղարաբաղի անվտանգ կյանքի ու ապագայի հարցերում, թող ներդրումներ կատարեն, լուրջ ներդրումներ կատարեն Լեռնային Ղարաբաղում, ապացուցեն, որ Ադրբեջանը պատրաստ է ներդրումներ անելու եւ համոզելու Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին, որ Ադրբեջանը կարող է երաշխավոր լինել իրենց անվտանգության: Գուցե դրանից հետո հանրաքվեի ժամանակ ղարաբաղցիները ցանկություն հայտնեն լինելու Ադրբեջանի կազմում: Եթե մի օր հրաշք պատահի եւ Լեռնային Ղարաբաղը հայտնվի Ադրբեջանի կազմում, շատ կարճ ժամանակ անց այնտեղ ոչ մի հայ չի մնա»:

Տես էջ 2

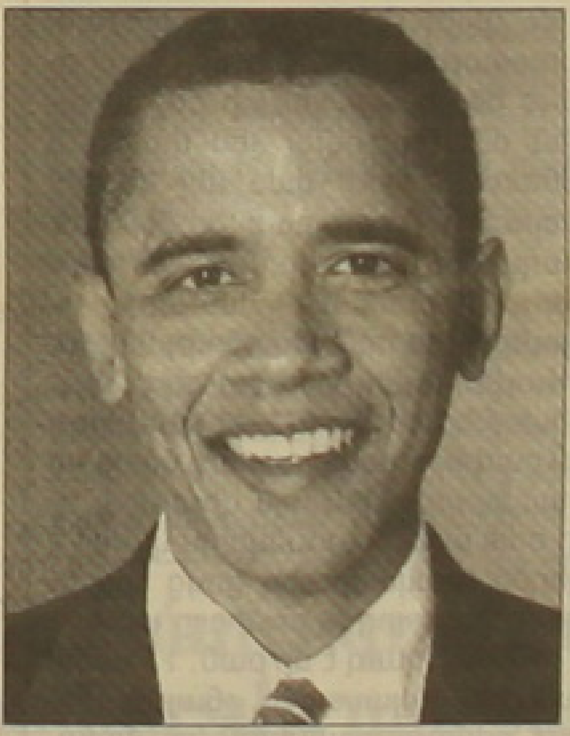

Օբաման շնորհավորել է ԱՄՆ հայ համայնքին ՀՀ անկախության 17-ամյակի առթիվ

ԱՄՆ Դեմոկրատական կուսակցությունից նախագահության թեկնածու, սենատոր Բարաք Օբաման շնորհավորել է ԱՄՆ հայ համայնքին Հայաստանի Հանրապետության անկախության 17-ամյակի առթիվ: Այս մասին «Արմենպրեսին» տեղեկացրին ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբից: «Հայ-ամերիկյան հարաբերություններն անհրաժեշտ են մեր երկրների անվտանգության եւ Հայաստանում ժողովրդավարության զարգացման համար», ուղերձում նշել է ամերիկացի սենատորը: Նա նաեւ ընդգծել է, որ հայ ժողովրդի եռանդը եւ տաղանդները վիթխարի օգուտ են բերել Ամերիկային: «Հսկայական է ամերիկահայերի նպաստը ամերիկյան կյանքում՝ մեր արվեստում եւ գիտությունում, բիզնեսում եւ քաղաքականությունում», ասել է Օբաման:

Ի պատիվ Փաղեյ Սարգսյանի

Այսօր՝ սեպտեմբերի 23-ին, ժամը 14.00-ին, Թեքեյան կենտրոնի մեծ դահլիճում կկայանա հանդիսություն՝ նվիրված պետական-քաղաքական ականավոր գործիչ Ֆաղեյ Տաճատի Սարգսյանի ծննդյան 85-ամյակին: Հանդիսության կազմակերպիչներն են Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը, Հայաստանի ճարտարագիտական ակադեմիան, Բնության եւ հասարակության մասին գիտությունների միջազգային ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղը եւ Ազգային անվտանգության հիմնախնդիրների համահայկական ակադեմիան:

Յովանովիչը հանձնեց հավատարմագրերը

Նախագահի նստավայրից հաղորդում են, որ Սերժ Սարգսյանին իր հավատարմագրերն է հանձնել Հայաստանում ԱՄՆ նորանշանակ դեսպան Մարի Յովանովիչը: Շնորհավորելով դիվանագետին, նախագահն ասել է, որ Հայաստանը կարեւորում է Միացյալ Նահանգների հետ բազմաբնույթ հարաբերությունների զարգացումը: Նա երախտագիտություն է հայտնել ամերիկյան կառավարությանն՝ անկախությունից ի վեր մեր երկրին ցուցաբերած հետեւողական օժանդակության համար: Սերժ Սարգսյանը բարձր է գնահատել նաեւ Միացյալ Նահանգների՝ որպես համանախագահ երկրներից մեկի, դերը ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում: Նորանշանակ դեսպանը հանրապետության նախագահին է փոխանցել ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի շնորհավորական ուղերձը՝ Հայաստանի անկախության տոնի առթիվ: Զրույցի ընթացքում կողմերն անդրադարձել են նաեւ հայ-ամերիկյան տնտեսական գործակցության խնդիրներին, նախագահ Սերժ Սարգսյանը վստահեցրել է, որ տիկին դեսպանն իր գործունեության ընթացքում ամենայն աջակցություն կստանա Հայաստանի իշխանություններից:

Էկումենիկ աղոթքի արարողություն Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում

Սեպտեմբերի 27-ին Երեւանի սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում տեղի կունենա էկումենիկ աղոթքի արարողություն՝ Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի եւ Կոստանդնուպոլսի տիեզերական պատրիարք Նորին ամենասրբություն Բարդուղիմեոս Ա-ի բարձր նախագահությամբ: Ինչպես հաղորդել են Մայր աթոռի մամուլի դիվանից, էկումենիկ արարողությանը կմասնակցեն ավելի քան 25 ներկայացուցիչներ Արեւելյան ուղղափառ, Օրթոդոքս, Կաթոլիկ, Անգլիկան եւ այլ քրիստոնեական եկեղեցիներից ու հարանվանություններից, էկումենիկ եւ միջկրոնական կազմակերպություններից, ինչպես նաեւ պետական պաշտոնյաներ եւ Հայաստանում հավատարմագրված դիվանագիտական առաքելությունների ներկայացուցիչներ:

Երբ կտան «Ա1+»-ի փողերը

Արդարադատության նախարարի մամուլի քարտուղար **Լ. Մշեցյանը** մամուլի հաղորդագրություն է տարածել, որում մասնավորապես ասվում է, որ «գումարը պետք է դիմումատու կազմակերպությանը վճարվի վճռի «Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի հոդված 44-ի 2-րդ կետի համաձայն, վերջնական դառնալուց հետո երեք ամսվա ընթացքում: Կոնվենցիայի հոդված 44-ի 2-րդ կետի համաձայն, վճիռը վերջնական է դառնում վճռի կայացման պահից երեք ամիս հետո, եթե կողմերից որեւէ մեկը չի բողոքարկում այն Մեծ պալատ: Հաշվի առնելով, որ «Մելտեքս ՍՊԸ-ն եւ Մեսրոպ Մովսիսյանն ընդդեմ Հայաստանի» վճիռը կայացել է հունիսի 17-ին, Մեծ պալատ չբողոքարկվելու դեպքում այն վերջնական է դառնում սեպտեմբերի 17-ին եւ համաձայն դատարանի վճռի, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը պարտավոր է արդարացի փոխհատուցման գումարը դիմումատու կազմակերպությանը վճարել սեպտեմբերի 17-ից հետո երեք ամսվա ընթացքում, այսինքն՝ մինչեւ 2008-ի դեկտեմբերի 17-ը: Վճիռը Մեծ պալատ չբողոքարկվելու մասին դատարանի կողմից կառավարությանը ծանուցվելուց հետո Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն անհապաղ կձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ վճռի պատշաճ կատարումն ապահովելու համար»:

Եղանակային փոփոխություն Հայաստանում

«Ազգը» հեռախոսազրույց ունեցավ Հայպետհիդրոմետի օպերատիվ հիդրոօդերեւութաբանության կենտրոնի պետ **Զարուհի Պետրոսյանի** հետ եւ տեղեկացավ, որ հանրապետությունում առաջիկա մեկ շաբաթում սպասվում է 10-15 աստիճան ջերմաստիճանի նվազում: Վաղը օրվա երկրորդ կեսից հանրապետությունում սպասվում է ամպամածության ավելացում: Այսօր սպասվում է եւս 5 աստիճանի նվազում, կգրանցվի 27-29 աստիճան տաքություն: Սեպտեմբերի 24-ին օդի ջերմաստիճանը 3-5 աստիճանով կնվազի՝ հասնելով 25-27-ի: Փոփոխական ամպամած եղանակը հանրապետությունում կդիտվի ողջ շաբաթվա ընթացքում, առանձին օրերին առանձին վայրերում հնարավոր են տեղումներ: Հատկապես ամսի 27-ին օդի ջերմաստիճանը կնվազի եւս 3-5 աստիճանով: Այսպիսով, եթե վերջին օրերին գրանցվում էր 30-32 աստիճան տաքություն, ապա շաբաթվա վերջին ջերմաստիճանը կնվազի՝ հասնելով մինչեւ 20-22 աստիճան տաքության, իսկ լեռնային շրջաններում կնվազի մինչեւ 13-15 աստիճան:

Երեւանում սեպտեմբերի 26-27-ը սպասվում է անձրեւ:

Մ. Մ.

Ընթացիկ

Մեր երազանքների Հայաստանը

Կամ ինչպիսի հայրենիք ունենք 17 տարի անց

17 տարի առաջ՝ սեպտեմբերի 21-ին տեղի ունեցած հանրաքվեն ցույց տվեց հայ ժողովրդի կամքը եւ անկախ ապրելու ցանկությունը: Սակայն արդյոք անցած 17 տարիների ընթացքում մենք կարողացա՞նք ստեղծել մեր երազանքների Հայաստանը: Այսօր, երբ արդեն անկախ Հայաստանը «չափահաս» է, կարող ենք քննել անցած տարիների փորձը՝ հասկանալու, թե ինչ ենք արել իսկապես անկախ ու ազատ Հայաստան ստեղծելու համար:

1988-ին սկսված Արցախյան շարժումը իշխանության բերեց մարդկանց, ովքեր պետք է դառնային նոր Հայաստան կերտողները: Հայաստան, որը պետք է լիներ հազարավոր սերունդների երազանքը եւ նրանց իղձերի արտահայտիչը: Սակայն անցած տարիները ցույց տվեցին, որ այդ ընթացքում կատարված սխալներն ու թերությունները այնքան շատ են եղել, որ ծածկում են նույնիսկ այն դրականը, որը նաեւ արվել է այդ ընթացքում: Անկախ Հայաստանի պատմության առաջին տարիներն իսկ ցույց տվեցին, որ իշխանության են եկել մարդիկ, որոնք ոչ միայն աղոտ պատկերացում ունեն երկրի կառավարման համակարգի ու ձեւերի մասին, այլեւ անկախ Հայաստանի գաղափարի կրողներ չեն: Վերջինները, իրենց իսկ խոսքերով, տեղի ունեցածին վերաբերվում էին որպես պատահական անհրաժեշտության, երբ քայքայվող կայսրությունից դուրս գալ էր պետք, որպեսզի չմնանք նրա փլատակների տակ, կամ ինչպես նրանցից մեկն էր գրում, եկել էր գնացքից թռչելու պահը: Անկախության ու ազատ հայրենիք ստեղծելու գաղափարն այնքան խորթ էր ժողովրդավարական ճանապարհով իշխանության եկած ՀՀՇ-ականներին, որ նրանք իրենց «գլխին թափված բախտին» վերաբերվում էին որպես սեփական ֆինանսական վիճակը կարգավորելու եւ բարեկեցիկ կյանքով ապրելու հնարավորության: Ցավոք սրտի, իրենց անկախ Հայաստանի հիմնադիրներ համարողների հարստանալու մարմաջը այդպես էլ պահպանվեց հետագայում եւս, նրանց փոխարինելու եկող նոր իշխանությունները եւ բարձրաստիճան նորելուկ չինովնիկներն իշխանություններին միայն այդպես էին վերաբերվում՝ հարստանալու ամենակարճ ու ոչ ռիսկային միջոցի: Ինչը, նկատենք, երկրում ծաղկող կոռուպցիայի համար լավ կենարար գաղափար էր: 90-ականների սկզբին, երբ Արցախում պատերազմ էր ընթանում եւ հազարավոր տղաներ կամավոր մարտնչում էին հայրենիքի փրկության համար, Երեւանում իշխանությունների եւ իշխանության եկած նախկին կրտսեր գիտաշխատողների բանակը՝ մոլորված պատահաբար իր ձեռքը եկած իշխանությունից, մտածում էր միայն սեփական իշխանության պահպանման եւ հնարավորինս արագ հարստանալու մասին: Երկրում սկսված, այսպես կոչված, սեփականաշնորհումը վերածվեց իսկական թալանի, հարուստ գործարանները ՀՀՇ-ական պետերը բաժանում էին ծանոթ-բարեկամներին, իսկ վերջիններս էլ չհասկանալով, թե ինչ պետք է անել այդ հարստությունը, զբաղված էին այդ գործարանների հաստոցները որպես մետաղաջարդոն Իրանում վաճառելով: Տնտեսական թալանը եւ խոր ճգնաժամը, որի մեջ հայտնվեց Հայաստանը, էլ ավելի էին սրվում, քանի որ իշխանության եկած կոսմոպոլիտ զանգվածը՝ հեռու ազգային հասկացություններից, հայտարարում էր, որ ազգայինը կեղծ կատեգորիա է եւ ներկա աշխարհում ամեն ինչ միաձեւ է ու միանման: Այսինքն՝ 90-ականները այդպես էլ չդարձան նոր Հայաստանի կերտման ու զարգացման ժամանակաշրջան, անկախության գաղափարը վերջնականապես վարկաբեկվեց, մարդիկ դրան միայն ծաղրանքով էին վերաբերվում, իսկ ազատությունն առաջին իսկ օրվանից ՀՀՇ-ականները ոչնչացնում էին՝ թերթերը փակվում էին, լրագրողները ձերբակալվում էին, նրանց վրա կատարվում էին հարձակումներ: Այդ շրջանում Հայաստանում հայտնվեցին առաջին քաղաքական բանտարկյալները, իսկ երկրի նոր սահմանադրությունը գրվեց միայն մեկ մարդու իշխանությունը բացարձակ դարձնելու համար: 1998-ի իշխանափոխությունից հետո, ցավոք, քիչ բան փոխվեց ազատության գաղափարի տարածման եւ ազգային պետություն ստեղծելու հարցում: Քոչարյանական իշխանությունը կենտրոնացած էր երկրում տնտեսական բարեփոխումների անցկացման գործընթացի վրա, եւ իսկապես այս բնագավառում լուրջ հաջողություններ գրանցվեցին, ինչը մինչ այդ չէր եղել եւ նույնիսկ շատ տնտեսագետներ, նմանատիպ տնտեսական աճը Հայաստանի համար քիչ հավանական էին համարում: Սակայն իրական ազատությունների բնագավառում, ցավոք, իրական բարեփոխումներ չկատարվեցին: Ճիշտ է, Հայաստանում արդեն չկային քաղաքական բանտարկյալներ, սակայն խոսքի ազատությունը հարգի չէր, ինչը արտացոլվում է ընդդիմադիր լրատվամիջոցների նկատմամբ ճնշումներով եւ ընդդիմադիր հեռուստաընկերությունները փակելով: Փաստորեն, տնտեսական արդյունավետ աճը այդպես էլ ստվերում մնաց, երկրում ուժեղացող օլիգարխիկ համակարգի ու այդ նորաստեղծ օլիգարխների ու նրանց շրջապատի պահվածքի ֆոնի վրա: ՀՀՇ-ական ապազգային Հայաստանը, նոր իշխանությունների թեթեւ ձեռքով վերածվեց ազգայինի մասին ճամարտակող նոր օլիգարխների գավառի: Ու հենց գավառական մտածելակերպը դարձավ իշխող Հայաստանում, երկրի կառավարումը փաստորեն անցավ քաղաքական գավառականությամբ տառապող նոր իշխանավորների ձեռքը: Տնտեսական աճ ապրող երկրում այդ աճը առանձնապես չէր ազդում սոցիալապես անապահով խավի վրա, փոխարենը օրեցօր հարստանում էին իշխանական լծակներին մոտ կանգնած զանգվածները: Փաստորեն, տեղի ունեցավ բիզնեսի եւ իշխանության վերջնական ձուլումը: Այսինքն՝ անկախ Հայաստանն իր երկրորդ տասնամյակը թեւակոխեց օլիգարխացած իշխանական համակարգով, աղքատ բնակչությամբ եւ ազատության հեռավոր պատկերացումներով: Վերջին տարիներին ստեղծված իրավիճակի հետեւանքը եղավ 2008-ի մարտի 1-ը: Երբ բնակչության մի ստվար զանգված, հոգնած ստեղծված իրավիճակից, հավատալով հենց այդ իրավիճակի ստեղծման հիմնադիր-մեղավորներին, հավատալով նրանց գավառական ազգայնամոլական լոզունգներին, փողոց դուրս եկավ, փորձելով հեղաշրջման միջոցով լուծել առկա խնդիրները: Չնայած պատմության դասերին, որ դեռ ոչ մի հեղափոխություն ոչ մեկին ազատություն չի բերել, շատերն անկեղծորեն համոզված էին, որ ովքեր մեղավոր են այս վիճակի համար, հենց նրանց միջոցով էլ կշտկվի իրավիճակը: Փաստորեն, որոշ քաղաքական գործիչների հավակնությունների պատճառով Հայաստանում ստեղծվեց քաղաքական սուր բեւեռացում, ինչի պայմաններում ժողովրդի մի մասը մյուսին վերաբերվում էր միայն ատելությամբ, հավատացած, որ դիմացինը դավաճան է եւ երկիրը ծախող: Այսինքն՝ ազատ մտածելու, ազատ արտահայտվելու եւ ազատ գործելու գաղափարն ի սկզբանե կողմերից եւ ոչ մեկի համար ընդունելի չէ՝ ո՛չ ընդդիմության եւ ո՛չ էլ իշխանությունների: Եվ, ցավոք սրտի, ստեղծված պայմաններում խոսել ազատության մասին, ընդդիմության հաղթանակի դեպքում դառնում է անիմաստ: Չնայած այս ամենին, անցած 17 տարիների ընթացքում Հայաստանում աճել եւ մեծացել է նոր սերունդ, որը վաղ թե ուշ փոխարինելու է կարծրատիպերով գործող ներկա քաղաքական գործիչներին, որոնք ոչ միայն իրենք ապագա չունեն, այլեւ չեն կարող այլընտրանք առաջարկել ուրիշներին: Համոզված եմ, որ նոր սերնդի մեջ կգտնվեն մարդիկ, ովքեր չեն վախենա քննադատություն կամ այլ կարծիք լսելուց եւ միշտ բաց կլինեն նոր գաղափարների համար: Երիտասարդ Հայաստանի Հանրապետությունը նաեւ պաշտպանության կարիք ունի, քանի որ դրսից եկող շատ միսիոներներ միշտ չէ, որ տարածում են բարին ու լավը, շատերը նման են համակարգչային այն վիրուսին, որը շատ արագ տարածվելով կարող է կեղծն իրականի տեղ ցույց տալ եւ համոզել բոլորին, որ ճիշտը սա է:

Ինչեւէ, պարզ է մի բան, 17-ամյա անկախ Հայաստանը, չնայած առկա դժվարություններին ու մախառումներին, ունի հնարավորություն դառնալու հայրենիք աշխարհասփյուռ ողջ հայության համար, դառնալու երազանքների այն երկիրը, որին ձգտում էին դեռ 1988-ին փողոց դուրս եկած եւ 1991-ի սեպտեմբերի 21-ին անկախության համար քվեարկած մարդիկ: Պարզ է նաեւ, որ ներկա իշխանությունները, չնայած դժվարություններին, պատմական հնարավորություն ունեն շտկելու առկա շեղումները եւ պատմության անիվը տանելու այն ուղիով, որ ստեղծվի իսկապես ազատ ու անկախ Հայաստան:

ԱՐՄԵՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«Պետք է ընդունվի Լեռնային Ղարաբաղի...»

1-ին էջից

«Այսօր մեր օրակարգում Հարավային Օսիան եւ Աբխազիան ճանաչելու խնդիր չունենք», ասել է ՀՀ նախագահը

Հանրապետության ղեկավարն այս մասին ասել է սեպտեմբերի 20-ին մի խումբ միջազգային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ժամանակ, որին ներկա է եղել նաեւ «Մեդիամաքսի» թղթակիցը:

ՀՀ նախագահը, մասնավորապես, պատասխանել է հարցերին, թե Հայաստանն ինչո՞ւ չճանաչեց Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախությունը եւ պատրա՞ստ է արդյոք ճանաչելու Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը:

«Ոչինչ չի կարող բացառվել: Այսօր մեր օրակարգում Հարավային Օսիան եւ Աբխազիան ճանաչելու խնդիր չունենք: Միգուցե Ձեզ համար տարօրինակ թվա, որ մենք, մշտապես եղել ենք ինքնորոշման իրավունքի կողմնակից, բայց չենք ճանաչել Կոսովոն, Հարավային Օսիան եւ Աբխազիան: Մեր մոտեցումը պարզ է. մենք ինքներս ունենք նման խնդիր՝ Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը: Մենք չենք կարող ճանաչել Կոսովոն, Հարավային Օսիան եւ Աբխազիան նախքան Լեռնային Ղարաբաղի ճանաչումը: Իսկ ինչո՞ւ չենք ճանաչում Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը: Որովհետեւ այսօր մենք Ադրբեջանի հետ բանակցային գործընթացում ենք եւ ցանկանում ենք խնդրի լուծմանը հասնել խաղաղ բանակցությունների ճանապարհով: Հիշո՞ւմ եք, որ Կոսովոյի եւ մյուս դեպքերում էլ ասվում էր, որ ճանաչումը վերջին միջոցն է: Եթե որեւէ այլ միջոց չմնա, ապա Հայաստանը կճանաչի Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը», նշել է ՀՀ նախագահը:

ՄԵԴԻԱՄԱՔՍ

Իսկ թուրքական «Միլլիեթ» թերթի հրապարակումը կարդացեք 5-րդ էջում:

Մեղադրվում են ՊՆ սպաներ Փայտյան եղբայրները

Հատուկ քննչական ծառայության մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ օգոստոսի 31-ին Էջմիածին քաղաքում տեղի ունեցած ավտովթարի դեպքի վայր մեկնած ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության Արմավիրի մարզի քննչական բաժնի քննիչ Արթուր Հովհաննիսյանին ծառայողական պարտականությունները կատարելու ընթացքում հայհոյել, կյանքի ու առողջության համար ոչ վտանգավոր բռնություն են գործադրել ավտովթար կատարած «ԲՄՎ-525» ավտոմեքենայի ուղեւոր Արտյոմ Փայտյանը եւ նրա կանչով դեպքի վայր եկած Արկադի Փայտյանը: Հատուկ քննչական ծառայությունում եղբայրներ Փայտյաններին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 316-րդ հոդվածի 1-ին մասով: Նրանք ընդունել են իրենց առաջադրված մեղադրանքը, տվել խոստովանական ցուցմունքներ: Փայտյանների նկատմամբ խափանման միջոց է կիրառվել բնակավայրից չհեռանալու ստորագրությունը:

Վազգեն Ա կաթողիկոսի կիսանդրին բացվեց իր անվան դպրոցի դիմաց

Գյումրիում ու Շիրակի մարզում Վազգեն Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հերթական միջոցառումը տեղի ունեցավ մարզկենտրոնի նրա անունը կրող միջնակարգ դպրոցում, կրթօջախի սաների, մանկավարժների եւ մեծաթիվ հյուրերի մասնակցությամբ: Միջոցառումը սկսվեց դպրոցի շենքի դիմաց երջանկահիշատակ կաթողիկոսի կիսանդրու բացմամբ (հեղինակ՝ Զավեն Կոշտոյան): «Այսօր մի կարեւոր հոգու պարտք է, որ կատարում ենք բոլորս հոգելույս Հայրապետի նկատմամբ,- շնորհավորանքի եւ օրհնանքի խոսքով ելույթ ունենալով կիսանդրու բացման հանդիսության ժամանակ՝ ասաց Շիրակի թեմի առաջնորդ Միքայել եպիսկոպոս Աջապահյանը:- Այս ամբողջ անցած 14 տարիների ընթացքում, երբ Վազգեն Վեհափառ հայրապետը մեզ հետ չէ, գնալով փոխանակ աղոտանալու իր դիմագիծը եւ ներկայությունը, ավելի պայծառանում է: Որքան հեռանում է՝ այնքան ավելի մեծ է... Եվ այսօր մենք իր հիշատակը հարգելով ոչ թե իրեն ենք մեծացնում, այլ մենք ենք մեծանում»: Օրհնելով իր ժողովրդի կողմից այդքան սիրո, այդքան գուրգուրանքի, այդքան հարգանքի արժանացած մեր 130-րդ հայրապետի հիշատակը, առաջնորդ սրբազանն ավելացրեց, թե մեր այս փոքրիկ միջոցառումը թող իբրեւ խունկ ու աղոթք լինի նրա հիշատակին: Ապա Շիրակի մարզպետ Լիդա Նանյանը եւ թեմակալ առաջնորդը բացեցին հուշարձանը:

Այնուհետեւ դպրոցի դահլիճում տեղի ունեցավ Վեհափառ հայրապետին նվիրված գրական-երաժշտական ցերեկույթ, աշակերտներն ասմունքով եւ առանձին թատերական տեսարաններով ներկայացրին անմոռաց կաթողիկոսի անցած կյանքի ուղին, երգչախումբը կատարեց հոգեւոր երգեր: Ցերեկույթն ուղեկցվում էր նույն թեմայով տեսաֆիլմի ցուցադրմամբ:

Վերջում միջոցառման մասնակիցները դիտեցին աշակերտների ուժերով պատրաստված ցուցահանդեսը, որը կրում էր «Լույսի խորհուրդը հոգիներում» խորագիրը:

Գ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 0010

Անդրադարձ

Համաշխարհային բանկը պատասխանեց Վերահսկիչ պալատի հայտարարություններին

Խախտումներ, փաստորեն, չեն եղել

Վերջերս ՀՀ ԱԺ Վերահսկիչ պալատի (ՎՊ) կողմից Համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ իրականացվող քաղաքային ջեռուցման ծրագրի՝ ստուգման արդյունքներին վերաբերող հայտարարությունների առնչությամբ երեկ պարզաբանումներով հանդես է եկել Համաշխարհային բանկի Երեւանյան գրասենյակը:

Նշելով, որ Համաշխարհային բանկն անմիջականորեն վերահսկում է իր կողմից իրականացվող ծրագրերը եւ վերահսկողական այցերի վերաբերյալ իր հաշվետվությունները ժամանակին տրամադրում կառավարության գործընկերներին, երեւանյան գրասենյակն անդրադարձել է ՎՊ-ի կողմից հիշատակվող երկու առանցքային խնդիրներին՝ 500.000 ԱՄՆ դոլարի փոխանցումը Պանամայում գրանցված մի օֆշորային կազմակերպության եւ ծրագրի «Կապիտալ դրամաշնորհների տրամադրում աղքատներին» բաղադրիչի իրականացման դանդաղ ընթացքը:

Համաձայն ՀԲ բացատրությունների, 460 հազար դոլար իրոք փոխանցվել է Պանամայում գրանցված մատակարարի: Գումարը փոխանցվել է ծրագրի ենթավարկային բաղադրիչի մասնակից բանկերից՝ «Արդշինինվեստբանկից»: Դա 500 հազար դոլար գումարով ենթավարկի մի մասն է, որն «Արդշինինվեստբանկը» տրամադրել է մասնավոր «Երֆրեզ» ընկերությանը՝ չորս շենքի համար ջեռուցման, տաք ջրի եւ էլեկտրաէներգիայի մատակարարման սարքավորումներ գնելու նպատակով: «Երֆրեզ» ՓԲԸ-ն «Արդշինինվեստբանկին» ներկայացրել է հանձնարարական ենթավարկային միջոցներից 460 հազար դոլար՝ ջեռուցման եւ էլեկտրաէներգիայի համակցված 4 միկրոտուրբիններ ձեռք բերելու նպատակով Պանամայում գրանցված մատակարարին փոխանցելու վերաբերյալ:

ՎՊ-ն այս գործարքը համարել է որպես շեղում՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ սարքավորումները դեռեւս Հայաստանում չեն: Մինչդեռ, Համաշխարհային բանկի պարզաբանմամբ, «Երֆրեզ» ՓԲԸ-ի եւ պանամական մատակարարի հետ հաղորդակցության համաձայն, միկրոտուրբինները պետք է մատակարարվեն 2008 թվականի դեկտեմբերին: Հետեւաբար, ՀԲ-ն հավաստիացնում է, որ ծրագրի իրականացումը կարգավորող իրավական փաստաթղթերի որեւէ պահանջ չի խախտվել: Վարկային միջոցներն օգտագործվել են նախատեսված նպատակի, այսինքն՝ գազով աշխատող ջեռուցման եւ տաք ջրի մատակարարման ապակենտրոնացված համակարգերի ձեռքբերման համար:

Միաժամանակ նշվում է, որ ենթավարկային բաղադրիչի շրջանակներում գնումները կատարվում են առեւտրային հիմունքներով, ինչը խնդրո առարկա 500 հազար դոլար գումարով ենթավարկի դեպքում նշանակում է, որ ենթավարկառուն գնային առաջարկներ պետք է ստանար երեք մատակարարներից, որպիսին ներկայացրել է «Երֆրեզ» ՓԲԸ-ն եւ ընտրել ամենացածր գինն առաջարկած մատակարարին:

Գործարքն, ըստ ՀԲ-ի, ֆինանսական կառավարման խնդիրներ նույնպես չի հարուցում: Ենթավարկային բաղադրիչով նախատեսված է, որ «Արդշինինվեստբանկը» կրում է տրամադրված ենթավարկերի գծով 100 տոկոս ռիսկերը: Իրականացնող կազմակերպությունը ավտոմատ կերպով գումարը փոխանցել է «Արդշինինվեստբանկին»՝ վերջինիս կողմից վարկը հաստատելուց եւ գրավը գրանցելուց անմիջապես հետո:

Ինչ վերաբերում է «Կապիտալ դրամաշնորհների տրամադրում աղքատներին» բաղադրիչի իրականացմանը, ապա ՀԲ-ն իր հուշագրերում եւս փաստել է, որ այն իսկապես դանդաղ է ընթացել, ինչի մասին կառավարությանը նույնպես ահազանգել են: Այդուհանդերձ, հաղորդվում է, որ վերջին շրջանում այս բաղադրիչի իրականացման տեմպերը զգալիորեն արագացել են եւ 2008-ի սեպտեմբերի դրությամբ գազամատակարարման միացումների ու ջեռուցման սարքերի տեղադրման աշխատանքներն ավարտվել են ավելի քան 4 հազար աղքատ ընտանիքների բնակարաններում:

Համաշխարհային բանկի պարզաբանումներից կարելի է եզրակացնել, որ Վերահսկիչ պալատի կոնկրետ այս ծրագրի վերաբերյալ հայտարարած շեղումները մի դեպքում չեն եղել, մյուս դեպքում առանց ՎՊ ուսումնասիրության էլ հայտնի են եղել: Հավանաբար, այդ կառույցին պետք էր եղել ցույց տալ, որ ինչ-որ գործով զբաղվում են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Վերելակների վերանորոգումն ամբողջությամբ կավարտվի այս տարի

«Երեւանի օր» տոնակատարությունը տեղի կունենա հոկտեմբերի 10-11-ին

Մայրաքաղաքում այս տարվա ընթացքում իրականացված շինարարական եւ բարեկարգման աշխատանքներին երեկ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ անդրադարձավ Երեւանի փոխքաղաքապետ **Վանո Վարդանյանը**: Այդ շարքում թվարկվածներից էր ոռոգման ցանցի վերականգնումը 5 համայնքներում՝ 12 կմ ընդհանուր երկարությամբ, փողոցների ասֆալտապատումը, ճաքալցումը, կամուրջների վերականգնումը Աճառյան-Մյասնիկյան փողոցներում եւ այլն: Փոխքաղաքապետը հայտնեց, որ ամրացման ենթակա 69 3-րդ կարգի վթարային շենքերից այս տարվա համար 10 նախատեսվածներից 8-ն արդեն ամրացվել են, իսկ 2-ինը կավարտվի առաջիկա օրերին:

Վերելակների կապիտալ վերանորոգման ծրագրի մեծ մասը կատարված է: Ինչպես տեղեկացրեց Վանո Վարդանյանը, 4261 վերանորոգման ենթակա վերելակներից նորոգման են սպասում 426-ը, մնացածները վերանորոգվել կամ ամբողջությամբ փոխվել են անցյալ տարվա վերջին եռամսյակում եւ այս տարվա ընթացքում: Մինչեւ տարեվերջ դրանք եւս կնորոգվեն եւ վերելակների նորոգման ծրագիրը կավարտվի:

Մամուլի ասուլիսի ժամանակ փոխքաղաքապետը հայտնեց, որ հոկտեմբերի 10-11-ին տեղի կունենա Երեւանի օրվա տոնակատարությունը: Մայրաքաղաքի 2790-ամյակի առթիվ նախատեսվում են բազմաթիվ տոնական-մշակութային միջոցառումներ, այդ թվում՝ բացումը օպերայի շենքի դահլիճում, համերգ «Հրազդան» մարզադաշտում եւ փակումը Հանրապետության հրապարակում: Սպասվում են հյուրեր Երեւանի քույր քաղաքներից:

Ա. Մ.

Վիկտոր Համբարձումյան փողոցի բնակիչները ստիպված են սպասել

«**Ազգը**» սեպտեմբերի 4-ի (թիվ 160) համարում «Ունքը շինելու տեղը աչքը հանեցին» վերնագրով հոդվածում անդրադարձել էր Վիկտոր Համբարձումյան (նախկին Գայդարի) փողոցի թիվ 14, 16, 18 շենքերի բնակիչների պահանջին, որով նրանք վրդովմունք էին հայտնում փողոցի միջնամասի կիսատ-պռատ ասֆալտապատումից:

Երբ «**Ազգը**» փորձեց Երեւանի քաղաքապետի տեղակալ Վանո Վարդանյանից ճշտել, թե ինչո՞ւ Վ. Համբարձումյան փողոցն ամբողջովին չի ասֆալտապատվել, եւ փողոցի աջ ու ձախ մասերը դարձել են աղբանոցներ, իսկ երեկոյան ժամերին այդ հատվածներից փոշին ու աղբը լցվում են բնակիչների տները: Պրն Վարդանյանը հանձնարարեց քաղաքապետարանի շինարարության բարեկարգման վարչության պետ Ֆրունզ Բասենցյանին «**Ազգի**» թղթակցի հետ այցելել նշված հասցեն, տեղում ճշտել փաստերը եւ տեղեկացնել: Պրն Բասենցյանը համոզվեց, որ բնակիչների դժգոհությունն արդարացի է, ու տեղեկացրեց. «Փողոցի երկու մասերը վերանորոգելը ընդգրկված է մեկ այլ՝ մայթերի վերանորոգման ծրագրի մեջ, այս ծրագրով փողոցի երթեւեկելի մասի վերանորոգում նախատեսված չէ: Եթե հաջորդ տարիներին ֆինանսական հնարավորություններ լինեն մայթերը կառուցելու, եզրաքարերը տեղադրելու համար, ապա կկառուցվի: Այդ երկու ծրագրերն առանձին մրցութային փաթեթ ունեն եւ հասուկ նշված են աշխատանքները»:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Մայնի Ֆրանկֆուրտում բացվեց ՀԲԸՄ «Հայք» գրասենյակը

Անցած շաբաթավերջին Մայնի Ֆրանկֆուրտում բացվեց Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության առաջին գրասենյակը տեղի երիտասարդ հայ պրոֆեսիոնալների «Հայք» կազմակերպության համագործակցությամբ: «Հայքը» 2003 թվականից Մանհայմ քաղաքում գործող հայ-գերմանական երիտասարդական ակումբ է, որին անդամակցում են ուսանողներն ու ակադեմիականները, լայն ցանց ունի Գերմանիայի ողջ տարածքում եւ համագործակցում է 18 գերմանական համալսարանների հետ:

Գրասենյակի բացման արարողությունը կատարվեց Հայ առաքելական եկեղեցու Գերմանիայի հոգեւոր առաջնորդ **Գարեգին արք Բեկչյանի**, Գերմանիայում ՀՀ դեսպան **Կարինե Ղազինյանի** եւ ՀԲԸՄ Եվրոպայի գրասենյակի տնօրեն **Ալեքսի Գովչյանի**՝ կարմիր ժապավենի միասնական կտրումով, օրհնության խոսքով ու շնորհավորանքի ելույթներով:

Ալեքսի Գովչյանը կարեւորեց երեք խնդիր՝ հայ ժողովրդի ինքնության պահպանությունը, Հայաստանի հզորացումը եւ եվրոպահայ սփյուռքի սերտ հարաբերությունները Եվրոմիության հետ: Համարելով, որ Գերմանիան կարեւոր դիրք ունի ԵՄ-ում, ՀԲԸՄ-ն որոշել է այդ գրասենյակի բացմամբ խթանել նաեւ այդ կապերը: Հայաստանի դեսպան տիկին Ղազինյանը նշեց, որ դեսպանությունը միշտ բաց է լայն համագործակցության համար, իսկ սրբազան հայրը կարեւորելով Սուրբ Էջմիածնի եւ ՀԲԸՄ երկարատեւ համագործակցության փորձը, հույս հայտնեց, որ երիտասարդ սերունդը նոր ավյունով կլծվի հայրենանվեր ծրագրերի իրականացմանը:

Այնուհետեւ շնորհակալական խոսքով հանդես եկավ «Հայքի» համանախագահ **Կարեն Նավոյանը**, որը պատմական համարեց ՀԲԸՄ-ի մուտքը գերմանահայ համայնք: Նշեց, որ երիտասարդական կազմակերպության համար մեծ պատիվ է գործունեություն սկսել ՀԲԸՄ-ի նման 100-ամյա փորձառություն ունեցող կառույցի հետ, եւ հույս հայտնեց, որ այսուհետեւ Գերմանիայում իրականացվող երիտասարդական ծրագրերը նոր թափ ու որակ կստանան: Արարողությանը ներկա էին նաեւ Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի նախագահ Շավարշ Հովսեփյանը, Գերմանիայում ԼՂՀ ներկայացուցիչ Գայանե Աֆինյանը, սփյուռքահայ տարբեր համայնքներից ժամանած հյուրեր:

Նույն օրը երեկոյան գերմանահայ համայնքի ներկայացուցիչների եւ գերմանացի հյուրերի համար տրվեց մեծ ընդունելություն, որի համերգային մասում ելույթ ունեցավ հայաստանյան «Լույս» երգչախումբը՝ մեծ բավականություն պարգեւելով ներկաներին: Ընդունելության ընթացքում «Հայքի» համանախագահ Փայլակ Մզիկյանը առավել աչքի ընկած հայ երիտասարդներին պարգեւատրեց կազմակերպության խորհրդանշական մրցանակով՝ «Կարմիր նռան» հուշանվերով:

Հաջորդ օրը նորաբաց գրասենյակում տեղի ունեցան հետաքրքրական հանդիպումներ Գերմանիայում ԼՂՀ ներկայացուցիչ Գայանե Աֆինյանի, Գերմանիայում բնակվող հայտնի թուրք իրավապաշտպան Ալի Էրթինի հետ, ինչպես նաեւ անցկացվեց ՀԲԸՄ Եվրոպայի վարչության հերթական նիստը: Հիշեցնենք, որ ՀԲԸՄ Եվրոպայի համակարգող կառույցը ստեղծվեց այս տարվա հունվարին եւ առաջին անգամ ներկայացվեց այս տարվա փետրվարին Բրյուսելում կայացած ՀԲԸՄ ժողովում:

Հ. ԱՍԱՏՐՅԱՆ
Մայնի Ֆրանկֆուրտ-Պրահա

«Ռաֆայել Լեմկինը եւ ցեղասպանության կոնվենցիայի 60-ամյակը»

Գերմանա-հայկական ընկերությունը Բեռլինի Հեսսենյան ներկայացուցչությունում սեպտեմբերի 23-ին, ժամը 20.00-ին հրավիրում է վերոհիշյալ վերնագրով դասախոսության: Բանախոսը «Հիշողություն, պատասխանատվություն, ապագա» հիմնադրամի ծրագրի ղեկավար քաղաքագետ Ուլյա Քոմն է: 1900 թվականին լեհ հրեայի ընտանիքում ծնված, ցեղասպանություն բառեզրը ստեղծող իրավաբան Ռաֆայել Լեմկինը 20-ականներից արդեն պայքարում էր կոնվենցիայի համար: Մարդու իրավունքների պաշտպանությանը նվիրված նրա համառ աշխատանքի շնորհիվ ՄԱԿ-ը 1948-ին ընդունեց ցեղասպանության կոնվենցիան՝ ցեղասպանությունը ոճրագործություն հայտարարելով:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

ՕՐԱԿԱՐԳ

Սեպտեմբերի 23-ին սպասվող միջոցառումներ

- 9.00-Սահմանադրական դատարանում տեղի կունենա հանդիպում Գերմանիայի ՍԴ նախագահի գլխավորած պատվիրակության անդամների հետ:
- 9.30-ԵՊՀ Պալյանների անվան դահլիճում կմեկնարկի տեղեկատվության տարածման երկօրյա աշխատաժողովը:
- 11.00-ԳԱԱ նիստերի դահլիճում տեղի կունենա Վազգեն Առաջինին նվիրված գիտաժողով, որին ներկա կլինի նաեւ Գարեգին Բ կաթողիկոսը:
- 11.00-«Արցախ» մամուլի ակումբում (Մաշտոցի 1) տեղի կունենա Հայաստանի երիտասարդական կուսակցության նախագահի Վահան Բաբայանի ասուլիսը:
- 12.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Դավիթ Հակոբյանը: Թեման՝ ներքաղաքական զարգացումներ:
- 13.00-«Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի «Աշոտ Երկաթ» սրահում «Թրանսպարենսի ինթերնեշնլ» կազմակերպությունը կներկայացնի 2008-ի կոռուպցիայի ընկալման համաթվի տվյալները:
- 14.00-Թեքեյան կենտրոնում Ֆադեյ Սարգսյանի 85-ամյակին նվիրված միջոցառում:

«Օրենքներով» հաստատված անօրինականություններ

«Սոցիալապես որքան արդար՝ այնքան զորավոր է հայրենիքը»
Գարեգին Նժդեհ

1873 թվականի հոկտեմբերի 27-ին ամերիկացի ֆերմեր, Իլլինոյս նահանգից Ջոզեֆ Գլիդդենը առաջինն էր, որ ստեղծեց փշալարերը իր ֆերմայի տարածքը գիշատիչ ու վայրի անասունների հարձակումներից պաշտպանելու համար: Այս միջոցը լայն տարածում գտավ համաշխարհային իրականության մեջ և մինչ այժմ մնաց արդիական ու խիստ գործածելի: Դա միայն համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ, բայց ոչ երբեք հայաստանյան իրականությունում: Այստեղ «օրենքով» հաստատված վայրի հարձակումներն ունակ են տապալելու ոչ միայն ջոզեֆյան փշալարերը, այլև դարերով կանգուն մնացած Չինական պատն ու մարդկային տրամաբանության հենասյուները:

Ահա մի այդպիսի հարձակման հետևանքով աղարտության փլատակների տակ հայտնվեցին նախկին մահապատժի 42 դատապարտվածները, ովքեր 2003-ի օգոստոսի 1-ին դժբախտություն ունեցան քաղաքական նպատակներով Նախագահին պարտադրված «ներման» հրամանագրին արժանանալու, որի հետևանքով մահապատժից անցան ցմահ բանտարկության, իմա՝ վերադատապարտվեցին աննկարագրելի տանջալի և դանդաղ մահվան: Սակայն 42 մահապարտները, գիտակցելով երկրում ստեղծված իրավիճակը, ըմբռնումով մոտեցան Նախագահին պարտադրված այդ փաստին: Մինչդեռ անարդարորեն մահապատիժ ստացած 53 դատապարտյալներից 11-ը աննկարագրելի տանջանքներով մահացան իրենց խցերում:

Մարդկությունը մինչ այսօր էլ չի կարողացել վերջնական եզրակացության հանգել, թե մահապատժից ու ցմահ ազատազրկումից ո՞րն է ավելի ծանր պատիժ: Գիտակցելով այս իրողությունը, քաղաքակիրթ երկրները մահապատժի վերացումից հետո միևնույն խնդրի առաջ հայտնված պետական այրերը շատ ավելի մեծ նրբանկատություն ու պատասխանատվության գիտակցում դրսևորեցին: Նախորդ օրենսգրքում ամրագրված հաջորդ՝ ավելի մեղմ պատիժը նկատի ունեցան կամ մինչ այդ մահապատժի դատապարտվածների գործերը վերանայման ենթարկելով խնդիրը լուծեցին անհատական մոտեցման եղանակով, սակայն դարձյալ հիմնվելով նախորդ օրենսգրքում նշված առավելագույն պատժաչափերի վրա: Սա էլ հետագայում ընդգրկվեց միջազգային իրավունքի սկզբունքների նորմատիվներում: Եվրոպայում մահապատժի վերացմամբ մահապարտների գործերն առանձին և անհատական մոտեցմամբ վերանայվեցին ու նրանց միայն մի մասին ցմահ ազատազրկման դատապարտեցին, մինչդեռ Հայաստանում այդ հանգրվանը չի հարգվել: Առավել ևս, որ Հայաստանում բազմաթիվ անարդար մահապատիժներ էին կայացվել: Իսկ ՀՀ սահմանադրության հոդված 3-ում ամրագրված է. «Պետությունն ապահովում է մարդու և քաղաքացու հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը՝ միջազգային իրավունքի սկզբունքներին ու նորմերին համապատասխան»:

Անցյալում այս իրավիճակն անցած Եվրոպան իր սեփական փորձի վրա հիմնվելով էր, որ 2004-ի հունվարի 12-ից սկսյալ, Հայաստանի Հանրապետությունից իր պահանջների բոլոր ցուցակներում ներգրավեց այդ պահանջը ևս, այն է՝ «Վեհաժողովը նշում է, որ 42 դատապարտյալների մահվան դատավճիռները ցմահ բանտարկության փոխող 2003-ի օգոստոսի 1-ի Նախագահական հրամանագիրը նրանցից ոմանց ուժեղ բողոքն է առաջացրել: Խորհրդաժողովը հավատում է, որ այս խնդիրը պետք է լուծվի յուրաքանչյուր պարագայում առանձին քննարկումով, և կոչ է անում համապատասխան իշխանություններին՝ վերաքննելու պատժի փոփոխության կամ գործի վերանայման (նոր դատավարության) դիմում ներկայացրած անձանց գործերը»:

42 ցմահ դատապարտյալների հանդեպ իրականացված օրենքների խախտման վերաբերյալ 42 դատապարտյալները տեղյակ են պահել ՀՀ իշխանություններին ու կառավարությանը: Վերջին տարիներին իրականացված հացադուլների ու դիմումների արդյունքում ԱԺ նախագահությունը արձագանքել է դատապարտյալների արդար բողոքներին, նրանց հետ հանդիպման ուղարկելով պրն Ռ. Պետրոսյանի ղեկավարած և հատուկ այս առիթով ԱԺ նախագահի ստեղծած հանձնախումբը: Ինչպես այդ հանձնախմբի, նույնպես էլ բազմաթիվ այլ դիտորդների, ՀԿ ներկայացուցիչների, ԵԽ դիտորդների ու այլոց ներկայացվել են խնդրի էությունն ու լուծելու ձևերի մասին հստակ պատկերացումները: Անխտիր բոլոր մասնագետները դրանք իրավացի են համարել, արձանագրելով անարդարության ու օրենքների խախտման առկայության փաստը: Սակայն առ այսօր ոչ մի հստակ քայլ չի արձանագրվել արդարության վերականգնման համար:

Ներկայումս ցմահ ազատազրկման դատապարտված 40 դատապարտյալները (2 դատապարտյալներ նույնպես մահացան իրենց խցերում արդեն 2007-2008 թթ.) հավատում են, որ միայն ՀՀ նորընտիր Նախագահ Սերժ Սարգսյանը քաղաքական մեծ կամքի դրսևորմամբ կկարողանա լուծել այլևս անլուծելի համարվող ցմահների խնդիրը: Նախագահ Սերժ Սարգսյանի հանդեպ առաջացած հավատն ու վստահությունը ցմահ դատապարտյալների մեջ հաստատվում էր դեռևս այն ժամանակահատվածում, երբ ներկայիս Նախագահը հանձն էր առել ղեկավարելու ՀՀ ԱԱՆ և ՆԳՆ համակարգը, ուր և սկիզբ էր դրել նաև քրեակատարողական հիմնարկների բարեփոխումների ու հատկապես մահապատժի դատապարտվածների կեցության ու պահման կանոնակարգի վերանայմանը: Եվ հենց այդ ժամանակահատվածներում էին, որ մահվան դատապարտվածներին թույլատրվեցին ինչպես տեսակցություններ, այնպես էլ արտաքին աշխարհի հետ կապի և շփման հնարավորություններ: Փոխվեց մահապարտների հանդեպ ներքուլեծիկյան վերաբերմունքն ու վերջ դրվեցին անգամ վերջ չունեցող հովհարային մոտեցումներին բոլոր բնագավառներում, բոլոր ճյուղերում, բոլոր զավեշտալի հետևանքներով:

Դատապարտյալները գիտակցում են, որ այն անհավանական թվացող բարեփոխումներն իրականացվել են առանց իրենց բողոքների, դիմումների, պահանջների և կամ ծառահատյալ հացադուլների: Սակայն ավելի մեծ ոգևորությամբ ու վստահությամբ լցվեցին, երբ արդեն ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն անձամբ հետամուտ լինելով ցմահ դատապարտված զինծառայողների հանդեպ իրականացված անարդար դատավճիռներին, վերականգնեց արդարությունը, մեկ անգամ ևս հաստատելով իր աշխատանքային և ծառայության բնագավառում գործող օրենքի գերակայությունն ու մարդկային բարձր հատկանիշները:

Ահա և սա է այն հիմնական պատճառը, որ ոչ մի ցմահական դեռևս չի դիմել Նախագահ Սերժ Սարգսյանին իր և բախտակիցների խաթարված ճակատագրերը ուղղելու և իրենց կյանքը բնական հունի մեջ դնելու խնդրանքով: Նրանք բոլորն էլ համոզված են, որ Նախագահը տիրապետում է 40 ցմահականների ինչպես գործերին, այնպես էլ նրանց դեմ իրականացված անարդար դատավճիռներին ու դրանց պատճառներին: Եվ վստահ են, որ դրանք մոտ ժամանակներս նույնպես կստանան արդարացի լուծում:

Նաև ուզում ենք վստահ լինել Նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի իմաստության վրա, որ երբեք չի թույլատրի իր կողմից ղեկավարվող ընդդիմության որևէ կոնգրեսականի՝ քաղաքականացնելու կամ շահարկելու 40 ցմահականների խնդրի արդարացի լուծման փորձ: Քանզի ով ով, այնուամենայնիվ Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ամենայն խորությամբ է գիտակցում Սուրբ Հովհան Ոսկեբերանի գրչով անմահացած այն իմաստությունը. «Նա, ով խոչընդոտում է վերքի ապաքինմանը, ավելի խիստ պատժի է արժանի, քան նա, ով հասցրել է վերքը»:

Մահապատժի 40 դատապարտյալներից

Ամենաստես

Անգործության 100-րդ օրվա առթիվ

Pressomania-յին ուղեկցող ախտածին երևույթներ

Լրացել է աշխատանքից ազատվելու 100-րդ օրը: Այդ առթիվ մամուլի ասուլիս տալու համար լրագրողներին հավաքեցի գլխիս:

Բացման խոսքից հետո ինձ ձայն տվեցին:

«Իմ շատ սիրելի լրագրողներ, պիտի ասեմ, որ անգործությանս առաջին իսկ օրերից լծվեցի նոր աշխատանք գտնելու դժվարին, սակայն պատվավոր գործին: Հենց սկզբից ասեմ, որ բոլոր այն կազմակերպություններին, որոնց դիմում էի, հարցերի տարափ էին գլխիս թափում.

- Ինչո՞ւ են քեզ աշխատանքից ազատել,- ասում էին նրանք:

- Չեն ազատել, ես եմ ազատվել,- պատասխանում էի ես:

- Ինչ երաշխիք, որ մեր մոտից էլ չես ազատվի:

- Ազնիվ խոսք, չեմ ազատվի:

- Ազնիվ խոսքը հիմա ամերիկյան դոլարի նման օր օրի արժեզրկվում է, ավելի լավ է մեզ ներկայացնես եվրոչափանիշներին համապատասխանող ընդունակություններ:

- Գիտեմ մի քանի լեզուներ, թվարկեմ՝ հայերեն...

- Դա հեչ:

- Ռուսերեն:

- Դա էլ հեչ:

- Ադրբեջաներեն:

- Ադրբեջանի հետ մեր հարաբերությունները խզված են:

- Վրացերեն:

- Վրացիները վերջերս իրենց լավ չեն պահում մեր ռազմավարական գործընկերոջ հետ:

- Թուրքերեն:

- Այլևս պետք չէ: Գյուլը եկավ, երկու գոլ խփեց, գնաց:

- Անգլերեն:

- Վտանգավոր է, մի փոքր նեղացնենք, Եվրադատարան կդիմես:

- Տիրապետում եմ համակարգչի, գիտեմ Word, Excel:

- Մանկապարտեզի ամեն սան գիտի դրանք:

- Մարկետինգ գիտեմ, մենեջմենթ գիտեմ:

- Քիչ է:

- Երգել, պարել, նկարել գիտեմ:

- Ուրիշ:

- Մարդկանց հետ աշխատելու, մարդկանց գլուխը քոռցնելու արվեստին եմ տիրապետում:

- Դու մեզ հետաքրքրեցիր, էլ ինչ գիտես:

- Ինչ մետրով անցնի,- ոգևորվեցի ես:

- Քեզ համար ո՞վ կարող է երաշխավորել:

- Մեր թաղի տղերքը:

- Քիչ է:

- Զոքանչս:

- Քեզ պահիր:

- Ընտանիքիս բոլոր անդամները:

- Չի անցնի:

- Մի ընկեր ունեմ, հայտնի լրագրող է, նա հաստատ կերաշխավորի:

- Հարցեր չունենք, մեզ մոտ թափուր տեղ չկա:

Սկզբում ես գլխի չէի ընկնում, թե ինչու իմ բախտի անիվը այդպես կտրուկ շրջվում էր: Ես դա հասկացա իմ անգործության 100-րդ օրը: Անցած 100 օրերի ընթացքում ես բազում տեղեր դիմեցի, ամենուր ինձ համար երաշխավորողներ էին պահանջում, ես էլ, որպես ինձ լավ ճանաչողների, ձեր անունն էի տալիս: Պարզվեց, որ դա իմ միակ սխալն էր, որ գործեցի իմ անգործության 100 օրվա ընթացքում: Հենց դրա համար էլ ինձ տեղնուտեղը մերժում էին:

Եկել եմ ձեզ ասեմ, որ դուք մարդկանց հետ ընկերություն չանեք, ծանոթություն չունենաք, դուք դժբախտացնում եք մարդկանց: Եկել եմ նաև ձեզ ասեմ, որ ձեռ քաշեք էդ փեշակից: Ցիրս կանեք՝ դուք էլ մեր նման անգործների շարքը մտնեք, հետո ինչքան ուզում եք գրեք, միևնույն է, դուք անգործ չեք մնա, ձեզ համար գրելու թեմա միշտ էլ կճարվի:

Այ մարդ, դուք տունուտեղ, ճիժուպիժ չունե՞ք, ինչո՞ւ եք մարդկանց հացին վայիս դառնում: Էսքան ծեծուջարդ կերաք, էլի խելքի չեկա՞ք: Տո, ձեր ինչ գործն է, թե մեր ղեկավարները խաբում են մեզ, թե շատը իրենք են ուտում, քիչը մեզ տալիս, ղեկավար մարդ են, ո՞նց կլինի, եթե քիչը իրենք պիտի ուտեն, էլ ինչո՞ւ են ղեկավար դառնում: Իրենց հասնում է ուտեն: Գլխավորը՝ էդ մարդիկ մեզ չեն նեղացնում, ասում են՝ գնացեք ձեզ համար հանգիստ ապրեք: Դե, մենք էլ լավից-վատից ապրում ենք, սոված հո չենք մեռնում: Փոխանակ շնորհակալ լինենք էս մարդկանցից, դեռ մի բան էլ դժգոհում ենք:

Մի խոսքով, ինչքան ձեզ լսեցի, ձեր գրածները կարդացի, էնքան գործերս թարսվեցին, հիմա էլ մնացել եմ անգործ, ու ոչ մեկը գործի չի ընդունում: Իմ անգործության 100 օրվա գլխավոր ձեռքբերումն այն է, որ ես այլևս թերթ չեմ կարդալու և հեռուստացույց չեմ միացնելու, հանգիստ և անխռով պիտի անցկացնեմ կյանքիս մնացած օրերը: Հիմա գնացեք, ինչ կուզեք, գրեք, մեկ է՝ ես չեմ կարդալու: Այսքանը»:

Թերթերի ու հեռուստատեսությունների մի մասը այս ասուլիսից հետո մեկնաբանեցին, որ Հայաստանում գործազրկությունը շեշտակիորեն նվազելու է, մյուս մասը՝ ընդհակառակը, աննախադեպ աճելու է:

Երկուսն էլ համոզված էին իրենց ճշմարտացիության մեջ, երկուսն էլ գոյության իրավունք ունեն:

ՄՆԱՑԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Հրազդան

Զգուշացեք պաշտոնյա հարևաններից

Երևանի Գաբրիել Սունդուկյանի անվան ակադեմիական թատրոնի դերասանուհի Անի Միքայելյանը իր բազմամարդ՝ 11 հոգանոց ընտանիքով խաղաղ ապրում էր Երևանի Ֆրունզեի փողոցի 18 շենքի 3-րդ բնակարանում: Ապրում է ավելի քան 30 տարի, առաջին հարկում գտնվող իր բնակարանի պատուհանի տակ խաղողի վազերով շրջապատված փոքրիկ այգի ունի, որ երեխաների համար հանգիստ է, հաճելի և օգտակար: Ապրում էր խաղաղ, քանի դեռ նրա հարևան, ՀՀ արդարադատության նախարարության վերահսկողության վարչության արդեն նախկին պետ Դավիթ Զաքարյանը չէր որոշել մի բնակարանը մեծացնել շենքի միջանցիկ մուտքի, բակի մի մասի հաշվին, հասնելով փոքրիկ այգուն, փակելով շենքի մուտքը, Անի Միքայելյանի բնակարանի լույսը և ոչ միայն:

Դավիթ Զաքարյանը նախ շինարարություն է սկսել, հետո կառույցը օրինականացնելու խնդրանքով դիմել քաղաքապետարան: Թեև Դավիթ Զաքարյանը հայտարարում է, թե համաձայն օրենքի, շինարարություն սկսելիս ստացել է մյուս բնակիչների համաձայնությունը, իրականությունն այլ է: Ըստ փաստաթղթերի, Անի Միքայելյանը դեռ 2007-ի մայիսին դատարան է դիմել սկսված ապօրինի շինարարությունը արգելելու խնդրանքով, իսկ Դավիթ Զաքարյանը միայն հուլիսին է դատարանին տեղեկացրել, թե իբր հարևանները համաձայն են իր կցակառույցի շինարարությանը: Նույն ամսին Դավիթ Զաքարյանի որդին՝ Վահագն Զաքարյանը ծեծել է Անի Միքայելյանի ամուսնուն՝ Աշոտ Միքայելյանին: Այս քրեական դրսևորման մասին քիչ ուշ: Իսկ պետական բոլոր մարմինները՝ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության քաղաքաշինության պետական տեսչությունը, Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչությունը, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության փրկարար ծառայությունը, ուսումնասիրություններից հետո եզրակացրել են, որ շինությունը պետք է քանդվի: Շենգավիթ համայնքի առաջին ատյանի դատարանը հակառակ տեսակետին է եղել և Դավիթ Զաքարյանի օգտին վճիռ է կայացրել: Վերաքննիչ դատարանը, սակայն, 2008 թվականի փետրվարին բեկանել է առաջին ատյանի վճիռը և որոշել, որ կառույցը պետք է քանդվի: Վճռաբեկ դատարանը Դավիթ Զաքարյանի բողոքը չի ընդունել և Վերաքննիչի վճիռը մտել է օրինական ուժի մեջ: Կա անգամ դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության ուղղված կատարման թերթիկը, համաձայն որի, ապօրինի շինությունը պետք է քանդվեր դեռ 2008-ի հուլիսին, սակայն Դավիթ Զաքարյանի կցակառույցը իր տեղում է առ այսօր:

Հավանաբար Վերաքննիչ դատարանում և վերջնականապես պարտվելուց հետո չեն դիմացել Դավիթ Զաքարյանի նյարդերը: Նրա երկու տղաները՝ Վահագնը և Արթուրը ու էլի մոտ 20 երիտասարդ 2008 թվականի օգոստոսի 29-ի երեկոյան ներխուժել են Աշոտ և Անի Միքայելյանների բնակարան, դաժանաբար ծեծել ամուսիններին, սպառնացել, թե կխեղդեն նրանց թոռանը, եթե գրավոր համաձայնություն չտան, թե համաձայն են կցակառույցի գոյությանը: Այս դեպքից հետո Միքայելյան ամուսինները մոտ 10 օր հիվանդանոցում են եղել, իսկ Դավիթ Զաքարյանին հենց այս դեպքից հետո ընդամենը հեռացրել են աշխատանքից: Սակայն նաև քրեական գործ է հարուցված այս ու այս դեպքից ավելի քան մեկ տարի առաջ՝ վերը նշված դեպքի առթիվ, երբ Վահագն Զաքարյանը ծեծել էր Աշոտ Միքայելյանին: Միքայելյան ամուսինները դիմել են բոլոր հնարավոր ատյաններին՝ սկսած դատարաններից մինչև ՀՀ Նախագահի, վարչապետ, Ազգային ժողով: ՀՀ ոստիկանապետին էլ են դիմել, որը Միքայելյաններին ասել է, որ գործը իր ուշադրության կենտրոնում կլինի:

Ս. Մ.

«Հայաստանը ոչ թե հրաժարվում է ցեղասպանության ճանաչման եւ հողային պահանջներից, այլ սառեցնում է այս խնդիրները»

Գրում է թուրքական «Միլլիեթի» թղթակիցը՝ մեկնաբանելով ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հարցազրույցը

Հայաստանում անկախության հռչակման 17-րդ տարեդարձի նախօրյակին նախագահ Սերժ Սարգսյանն ընդունել է մի խումբ օտարերկրացի լրագրողների, որոնց թվում թուրքական «Միլլիեթի» մոսկովյան թղթակից Ջենք Բաշլամիշին: Լրագրողները Հայաստան-Թուրքիա հարաբերություններին, Ղարաբաղի հիմնահարցին եւ Վրաստանի վերջին զարգացումներին առնչվող բազմաթիվ հարցեր են ուղղել ՀՀ նախագահին: Հարցերով Սերժ Սարգսյանին է դիմել նաեւ «Միլլիեթի» թղթակիցը, որոնց պատասխանները թուրքական թերթում հրապարակվել են հենց սեպտեմբերի 21-ի համարում Հայաստանի անկախության հռչակման օրը:

Հաշվի առնելով հայ-թուրքական միջպետական շփումների ակտիվացումն ու «Միլլիեթի» թղթակցի հարցումների հրատապությունը երկու երկրների հարաբերությունների համար, մասնակի կրճատումներով ուշադրության ենք ներկայացնում նախագահ Սարգսյանի հարցազրույցը:

- Հայաստանը հողային պահանջ ունի՞ Թուրքիայից:

- Ինձ շատ է զարմացնում հողային պահանջի հարցը: Չգիտեմ ինչու, այս տեսակետը տարածված է: Սակայն որեւէ հայ իրավասուից լսե՞լ եք, որ ասի. «Հող ենք ուզում Թուրքիայից»: Այդպիսի հայտարարություն երբեք չի արվել: Ոմանք ինչ-ինչ նկատառումներով ցեղասպանության հարցը կապակցում են հողային պահանջին առնչվող պնդումների հետ:

- Դուք հայտարարել էիք, որ առնվազն դեմ չեք, որ ցեղասպանության հարցի ուսումնասիրման համար պատմաբանների համատեղ հանձնաժողով ստեղծեն Թուրքիան եւ Հայաստանը: Եթե դեմ չեք, ապա պատրա՞ստ եք ընդունելու հանձնաժողովի եզրակացությունը:

- Ես ընդհանրապես ասել էի, որ դեմ չեմ համատեղ հանձնաժողովի ստեղծմանը: Միաժամանակ ընդգծել էի մինչ որեւէ հանձնաժողովի ստեղծումը երկու երկրների միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման նպատակահարմարությունը: Թող սահմանները բացվեն, հաստատվեն դիվանագիտական հարաբերություններ, որից հետո կարելի է ստեղծել հանձնաժողովներ, ենթահանձնաժողովներ: Ինչ վերաբերում է հանձնաժողովի եզրակացությունն ընդունելու վերաբերյալ ձեր հարցին, ապա դա ինձ տարօրինակ թվաց, որովհետեւ որոշումն ընդունելու են մի խումբ գիտնականներ, պատմաբաններ: Այսօր ես եմ նախագահը, ասենք՝ ես ճանաչեցի նրանց որոշումը: Եթե ինձնից հետո մեկ ուրիշը վեր կենա եւ ասի. «Իսկ ես չեմ ճանաչում»: Այսինքն՝ հանձնաժողովի ընդունած որոշումը չի կարող որոշիչ լինել: Դա ընդամենը կլինի խորհրդակցական որոշում որոշողների, այսինքն՝ կառավարության համար: Ժամանակին ԱՄՆ-ի նախաձեռնությամբ այդպիսի հանձնաժողով ստեղծվել էր, որը հանգեց «ցեղասպանությունը եղել է» եզրակացության: Հետո ի՞նչ եղավ: Փոխվե՞ց որեւէ բան: Որեւէ մեկը դա ընդունե՞ց: Ո՛չ, չընդունեց:

- Թուրքիայի եւ Հայաստանի ազգային հավաքականների պատասխան խաղը դիտելու համար մեկնելու եք Ստամբուլ: Այցի ընթացքում կամ դրանից հետո նախատեսո՞ւմ եք հանդիպում վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հետ:

- Ուրախ կլինեմ, եթե հնարավորություն ունենամ հանդիպելու հարգարժան Էրդողանին:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում Հարավային Օսիայի վրա Վրաստանի հարձակմամբ սկզբնավորված գործընթացը: Ինչո՞ւ Դուք չճանաչեցիք Ղարաբաղի անկախությունը, երբ Ռուսաստանը ճանաչում էր Հարավային Օսիան:

- Այդ իրադարձությունները ցույց տվեցին, թե որքան վտանգավոր են էթնիկ խնդիրները զենքի ուժով լուծելու դրսեւորումները: Ղարաբաղի ճանաչումը մեզ համար վերջին տարբերակն է: Սակայն պետք է ասեմ նաեւ հետեւյալը. եթե «հրաշք» կատարվի եւ Ղարաբաղը հայտնվի Ադրբեջանի կազմում, ապա հայերը ստիպված կլինեն իսկույն հեռանալ այնտեղից:

- Նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի հետ հանդիպմանն ունեցե՞լ եք ոչ քաղաքական խնդիրներին անդրադառնալու հնարավորություն: Օրինակ՝ նախագահը Ձեզ չի՞ փոխանցել երեւանյան տպավորությունները կամ հայերեն որեւէ բառ չի՞ արտասանել, գուցե Դուք նրան թուրքերեն բանե՞ր եք ասել...

- (Երկար ծիծաղելուց հետո) Ո՛չ, այլ խնդիրներին անդրադառնալու առիթ մեծարգո նախագահի հետ չենք ունեցել: Չեմ կարծում, որ հարգարժան Գյուլը հայերեն իմանա: Չգիտեմ ինչու, առասպել է տարածվել, թե ես տիրապետում եմ ադրբեջաներենի: Ընդամենը գիտեմ, որ ադրբեջաներենը մոտիկ է թուրքերենին: Սակայն շուրջ 20 տարի ադրբեջաներեն չեմ խոսել: Այսինքն՝ ներկա պահին ի վիճակի չեմ նախադասություն կազմել: Ուզում եմ ասել, որ հարգարժան Գյուլի մասին իմ տպավորությունը շատ դրական է, նա շատ հաճելի անձնավորություն է:

Հարցազրույցի վերջում «Միլլիեթի» թղթակից Բաշլամիշը եզրակացնում է. «Հարկ է նշել, որ ներկա պահին Հայաստանում ամենաակտիվ արծարծվող հարցը նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Երեւան կատարած այցն է: Չնայած այցի կայծակնային արագությամբ իրականացմանը, պատմության մեջ առաջին անգամ Թուրքիայի նախագահի ժամանումը Հայաստան լայն արձագանք է գտել երկրում: Ծայրահեղ ազգայնականները մի կողմ, հայ հասարակության մյուս հատվածն աջակցում է «ֆուտբոլային դիվանագիտություն» կոչվող մերձեցման այս փորձին: Իրականում շարքային հայը որեւէ խնդիր չունի թուրք քաղաքացու հետ: Ընդհակառակը, Երեւանում հատուկ վերաբերմունք են ցուցաբերում Թուրքիայի քաղաքացիների նկատմամբ:

Ո՞րն է Հայաստանի վարչակարգի պաշտոնական նախաձեռնության Գյուլին հրավիրելու իմաստը: Հարկ է նշել, որ Երեւանը բացարձակապես մտադրություն չունի հրաժարվելու Անկարայի կողմից ցեղասպանության ճանաչման պահանջից: Իրականում նախագահ Սերժ Սարգսյանը «Միլլիեթի» հարցին ի պատասխան բոլորովին այլ պատճառներով էր բացահայտ ասում, թե Թուրքիայից հողային պահանջներ չունեն: Ներկա պահին Հայաստանն ունի ավելի հրատապ խնդիր, քան ցեղասպանության ճանաչման կամ հողային պահանջի խնդիրներն են: Մի կողմից՝ թուրքական, մյուս կողմից ադրբեջանական շրջափակման ենթարկված Հայաստանի տնտեսությունը կանգնել է փակուղու առջեւ: Հայաստանյան վարչակարգը զգալով, որ ցեղասպանության եւ հողային պահանջներին առնչվող հարցերը համառորեն օրակարգում պահելը չի համապատասխանում իր շահերին, նպատակադրվել է Թուրքիայի հետ դիվանագիտական հարաբերությունների շնորհիվ դուրս գալ շրջափակումից: Սարգսյանի վարչակարգի. «Թող դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատվեն, ապա բոլոր խնդիրները կլուծենք» մոտեցումն անկե՞ղծ է, թե՞ մարտավարություն, ցույց կտա ժամանակը: Բայց որ ներկա պահին Երեւանի օրակարգում երկու երկրների միջեւ նորմալ հարաբերությունների հաստատմանը խոչընդոտող խնդիրների սառեցումն է, կասկած չի հարուցում»:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Բեռլուսկոնիի համեմատությունը զայրացրել է Թեհրանին

Իրանը պաշտոնապես բողոքել է Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի հակաիրանական հայտարարության կապակցությամբ: Իտալական ANSA լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ «Կերեն Խայեսոդ» հրեական հայտնի կազմակերպության անդամների հետ սեպտեմբերի 16-ին Փարիզում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ Բեռլուսկոնին Իրանի նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադին համեմատել էր Ադոլֆ Հիտլերի հետ: Նա անուններ չի նշել, բայց պարզ հասկացվել է, թե ում մասին է խոսքը:

Իրանական կողմը ընդգծում է, որ «Բեռլուսկոնիի հայտարարությունները վայել չեն իտալացի ժողովրդին եւ նրա հարուստ մշակույթին»:

Պաշտոնական բողոքի կապակցությամբ Իտալիայի արտգործնախարարությունը սեպտեմբերի 21-ին հանդես է եկել հատուկ հայտարարությամբ, հույս հայտնելով, որ «Իրանը առավել պատասխանատու դիրք կբռնի միջազգային ասպարեզում, հարգելով բոլոր ազգերի եւ մշակույթների արժանապատվությունը եւ գոյության իրավունքը»:

Բեռլուսկոնիի «Ազատության ժողովուրդ» կառավարող կոալիցիայի գործիչներից մեկը՝ Պյանեսսան ասել է. «Ահմադինեժադը Հիտլերից էլ վատն է, քանի որ ուզում է ոչնչացնել ոչ միայն մի ամբողջ ժողովուրդ, այլեւ Իսրայելի պետությունը»:

Մինչդեռ Ահմադինեժադը շարունակում է բարձրագոչ հայտարարություններ անել: Կիրակի օրը Թեհրանում անցկացված զորահանդեսի ժամանակ նա ասել է, որ Իրանը կկանգնեցնի ամեն մի արտաքին նախահարձակում եւ հանրապետության մեկուսացմանն ուղղված պատժամիջոցներն արդյունք չեն տա:

ԱՐՇԱՎ-ԶՈՐԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսական ռազմանավերը շարժվում են դեպի Վենեսուելա

Դրանք կմտնեն նաեւ Սիրիայի նավահանգիստներ

Ռուսաստանի Հյուսիսային նավատորմի մի նավախումբ երկուշաբթի օրը Սեւերոմորսկի ռազմակայանից դուրս գալով՝ շարժվում է դեպի Հարավային Ամերիկա: «Պյոտր Վելիկի» ատոմային ծանր հրթիռային հածանավին, «Ադմիրալ Չաբանենկո» հակասուզանավային նավին ուղեկցում է մի քանի այլ ռազմանավ: Այդ մասին հաղորդում է ՌԻԱ գործակալությունը:

«Ազգն» արդեն գրել է, որ նոյեմբերի 10-14-ը Վենեսուելայի տարածքային ջրերում անցկացվելու են այդ երկրի նավատորմի եւ ՌԴ Խաղաղօվկիանոսյան նավատորմի համատեղ զորավարժություններ: Ռուսական կողմից դրանց կմասնակցի 4 ռազմանավ, վենեսուելյան կողմից կմասնակցեն ռազմանավեր, սուզանավեր եւ ռազմական ուղղաթիռներ:

Ռուսական նավատորմի համար սա ոչ միայն զորավարժություն է, այլեւ դեպի Հվ. Ամերիկա առաջին հեռավոր արշավը ՌԴ ռազմածովային նավատորմի նորագույն պատմության մեջ:

Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսն օգոստոսի 31-ին հայտարարել էր, որ իր երկիրը մեծ ուրախությամբ կընդունի ռուսական ռազմանավեր եւ ռազմօդանավեր: Նա մի քանի օր անց ԱՄՆ-ին սպառնացել է ռուսական «Տու-160» ռազմավարական ռմբակոծիչներով:

Ռուսական նավախմբի երթուղին չի սահմանափակվի Ատլանտյան օվկիանոսով: «Իզվեստիա» թերթի տեղեկությունների համաձայն, «Պյոտր Վելիկին» եւ այլ ռազմանավեր ճանապարհին Ջիբրալթարի նեղուցով կմտնեն Միջերկրական ծով, որն ԱՄՆ ծովուժի 6-րդ նավատորմի գլխավոր ուժերի ջրատարածքն է: Շատ հավանական է, որ ռուսական ռազմանավերն այցելեն Սիրիայի Տարտուս նավահանգիստ:

ՌԴ Սեւծովյան նավատորմի օպերատիվ բաժնի ղեկավար, դերծովակալ Անդրեյ Բարանովը վերջերս հայտարարեց, որ ռուսաստանցի ճարտարագետների խմբեր են աշխատում այդ նավահանգստում, որպեսզի ընդլայնեն դրա հնարավորությունները եւ ապահովեն ռուսական հավելյալ նավերի ընդունումը:

Ճարտարագետների մեկ ուրիշ խումբ Սիրիայի Լաթաքիա նավահանգստում է ռուսական ռազմանավերի ընդունման պայմաններ ստեղծելու նպատակով:

Սեւծովյան նավատորմի շտաբում «Իզվեստիայի» թղթակցին ասել են, որ «նախատեսվում է Սիրիայում ռուսական ավիակիրների եւ հրթիռային հածանավերի տեղակայման հնարավորություն»: Ռուսաստանը տարածաշրջանում ձգտում է ոչ միայն ապահովել իր քաղաքական ներկայությունը, այլեւ հանդես գալ որպես ծովային գերտերություն: «Պյոտր Վելիկի» հրթիռային հածանավը կծառայի այդ նպատակին:

Եմենցի գլխավոր ահաբեկիչը ձերբակալված է

Եմենում ձերբակալվել է «Իսլամական ջիհադի կազմակերպության» առաջնորդը: Ռոյթեր գործակալությունը հիշեցնում է, որ այդ կազմակերպությունը պատասխանատվություն էր ստանձնել սեպտեմբերի 17-ին մայրաքաղաք Սանայում ԱՄՆ դեսպանատան վրա կատարված հարձակման համար:

Երկրի պետական լրատվամիջոցները տեղեկացնում են, որ եմենցի գլխավոր ահաբեկչի անունն է Աբու Ղայթ ալ Եմենի: Նա «դեսպանատներ պայթեցնելու սպառնալիքների» համար ձերբակալված վեց անձանցից մեկն է: Մյուս ձերբակալվածների անունները չեն հրապարակվում: Հիշյալ ահաբեկչությանը մեղսակից լինելու կասկածանքով ընդհանուր առմամբ երեք տասնյակ մարդ է ձերբակալվել:

Սեպտեմբերի 17-ին ԱՄՆ դեսպանատան մոտ ականված երկու ավտոմեքենաների պայթեցումից զոհվել էին 17 անձինք, այդ թվում՝ խաղաղ բնակիչներ եւ Եմենի հատուկ ծառայությունների աշխատակիցներ:

Հաջորդ օրը «Իսլամական ջիհադի կազմակերպությունը» Աբու Ղայթ ալ Եմենիի ստորագրությամբ տարածել էր հայտարարություն, սպառնալով ահաբեկչություններ կազմակերպել Մեծ Բրիտանիայի եւ Սաուդյան Արաբիայի դեսպանատների մոտ, եթե ձերբակալված ահաբեկիչները չարձակվեն բանտերից:

«Բրիթիշ էյրուեյզը» Պակիստան չի թռչի ահաբեկչության պատճառով

«Բրիթիշ էյրուեյզ» ավիաընկերությունը դեպի Պակիստան բոլոր թռիչքները չեղյալ է հայտարարել Իսլամաբադի «Մարիոթ» հյուրանոցի մոտ սեպտեմբերի 20-ին տեղի ունեցած ահաբեկչության պատճառով: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ բրիտանական ավիաընկերությունը դեպի Պակիստան ունի միայն մեկ չվերթ՝ Լոնդոն-Իսլամաբադ, որի վերջին թռիչքը իրականացվեց սեպտեմբերի 21-ին:

Վերջին տեղեկությունների համաձայն, սեպտեմբերի 20-ի ահաբեկչությունից զոհվել է 60 մարդ, վիրավորների թիվն անցնում է 260-ից: Զոհվածների մեջ են Չեխիայի դեսպան Իվո Ժդարեկը, երկու ամերիկացի, գերմանացի եւ Վիետնամի քաղաքացիներ: Վիրավորների մեջ եւս կան օտարերկրացիներ: Ենթադրվում է, որ զոհերից մեկը դանիացի հետախույզ է:

Շաբաթ երեկոյան «Մարիոթի» մոտ մահապարտ ահաբեկիչն ականված ավտոմեքենայով խոյահարել էր հյուրանոցի ցանկապատը, առաջացնելով հուժկու պայթյուն:

Պակիստանի ներքին գործերի նախարարությունում կարծում են, որ ահաբեկչությունը կազմակերպել է «Թալիբան» շարժումը «Ալ Ղաիդայի» աջակցությամբ:

Պ. Ք.

Եգիպտահայերի համաշխարհային հավաք հայրենիքին աջակցելու նպատակով

Անակնկալ հանդիպումների, արցունքախառն գրկախառնությունների եւ անջնջելի հիշողությունների մթնոլորտում շաբաթ օրը՝ սեպտեմբերի 20-ին, Երեւանի «Նոր Զորաբերդ» ռեստորանում տեղի ունեցավ պաշտոնական բացումը եգիպտահայ վարժարանների աշակերտների համաշխարհային հավաքի, որի մասին **«Ազգը»** տեղեկացրել էր ժամանակին: Երկար տարիների բաժանումից (որոշ դեպքերում մինչեւ 50 տարի) հետո իրար հանդիպեցին նախկին դասընկերներ՝ վերապրելու համար անցյալի քաղցր օրերը:

Կոկտեյլի ընդունելությունից եւ ռեստորանում սեղանների շուրջ տեղավորվելուց հետո բացման խոսքերով հանդես եկան կազմակերպիչ մարմնի ատենապետ **Վարդգես Հակոբյանը** եւ **Արթօ Պասմաճյանը**, որ նաեւ ստանձնեց եւ պատվով կատարեց հանդիսավարի պաշտոնը: Իրենց ողջունի եւ ոգեւորիչ բարի գալստյան խոսքերով ելույթներ ունեցան կանադահայոց առաջնորդ **Բագրատ եպիսկոպոս Գալստանյանը**, Հայաստանում Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպան **Ուահիդ Էդդին Գալալը**, սփյուռքի հետ կապերի պետական կոմիտեի նախագահ **Հրանուշ Հակոբյանը**, Հայ-եգիպտական բարեկամության եւ համագործակցության ընկերակցության փոխնախագահ, պրոֆ. **Նորայր Բեյլերյանը** եւ ուրիշներ:

Բայց հավաքը ինքնանպատակ հանդիպումների եւ վերամբարձ խոսքերի առիթ չէր սոսկ: Դահլիճում նստած էին նաեւ հայաստանաբնակ այն 17 ուսանող-ուսանողուհիները, որոնք իրենց բարձր առաջադիմության հետեւանքով դարձել էին «Մաշտոց կրթական հիմնադրամի» սան-սանուհիները:

Այդ հիմնադրամը ստեղծվել է «Մոնրեալի եգիպտահայերու ընկերակցութեան» կողմից 2005-ին եւ ստանձնել տարեկան 5 ուսանողի կրթաթոշակ հատկացնելու ողջունելի գաղափարը, որն այսօր արդեն իր պտուղներն է տալիս: Յուրաքանչյուր տարի նախկին թվին գումարվում են նոր 5 ուսանողների անուններ, եւ խոսքը վերաբերում է մինչեւ ուսումնառության ավարտը կրթաթոշակ տրամադրելուն: «Սա ոչ պատահականություն է, ոչ զարմանալի, որովհետեւ դարեր շարունակ մեր ժողովրդի անպարտելի զէնքն է եղած հարուստ գիտելիքներով օժտուած միտքն ու խոր հաւատքով ազնուացած անոր հոգին», գրում է Մաշտոց կրթական հիմնադրամի պատասխանատու մարմնի անդամ **Արմինե Քյուրկչյանը**՝ հավաքի առիթով հրատարակված շքեղ ալբոմում:

Պետք է ավելացնել նաեւ, որ սա հայրենիքին օժանդակելու եգիպտահայերի միակ նախաձեռնությունը չէ: 1983-ին 30 հոգուց բաղկացած փոքրիկ խմբի սկզբնավորած եւ հետագայում ընդլայնված այս հավաքների Կանադայում, Ամերիկայում, Ավստրալիայում եւ այլ երկրներում բնակություն հաստատած նախկին եգիպտահայեր, որոնց թիվը 500-700-ի է հասնում այժմ, իրենց պարբերաբար (2 տարին մեկ) կազմակերպած միջոցառումների հասույթները տրամադրել են մայր հայրենիքին: Սկզբնական շրջանում (երկրաշարժից հետո) Հայ բժիշկների կազմակերպության եւ Լինսի հիմնարկության հայկական միացյալ ֆոնդի միջոցով դեղորայքի առաքում Հայաստանի առողջապահական հիմնարկներին, ապա՝ Մարի Նուպար ակնաբուժարանի վերանորոգում, կահույքի եւ բժշկական անհրաժեշտ գերարդիական սարքավորումների մատակարարում, «Հույսի կամուրջ» կազմակերպության կենտրոնի վերանորոգում, Վանաձորում «ԳԱԼՆՈՒՊՈ» (Եգիպտոսում գործող Գալուստյան, Նուբարյան եւ Պողոսյան վարժարանների անուններով) եւ Գլաձոր գյուղի դպրոցների վերանորոգում: Ավանդույթը շարունակվում է: Այս հավաքի ընթացքում եւս եղան սրտաբուխ նվիրատվություններ, որոնք կհատկացվեն «Մաշտոց կրթական հիմնադրամին», որպեսզի շարունակի իր հայրենանվեր գործունեությունը:

Մոնրեալի եգիպտահայ ընկերակցության (ՄԵԸ) կազմակերպած երեւանյան այս երկրորդ հավաքի եզրափակիչ, հրաժեշտի խրախճանք-ճաշկերույթը տեղի է ունենալու «Աշտարակի Ձոր» ճաշարանում չորեքշաբթի օրը՝ սեպտեմբերի 24-ին, որից հետո մասնակիցները հրաժեշտ են տալու միմյանց 2 տարի հետո նորից հանդիպելու համոզումով:

Մինչ այդ շնորհակալական խոսք ունենք ուղղելու ՄԵԸ վարչությանը, կազմակերպիչ մարմնի անդամներին, որոնք իրենց անսակարկ նվիրումով, համագործակցության ոգով, եւ տքնաջան աշխատանքով մեզ նվիրեցին աննմոռանալի պահեր:

Հ. ՕՌՈՒՆՅԱՆ

Պարգեւներ նվիրման ու վաստակի համար

Նախագահ Սերժ Սարգսյանը Հայաստանի անկախության հռչակման 17-րդ տարեդարձի կապակցությամբ սեպտեմբերի 17-ին հրամանագիր էր ստորագրել մի շարք գիտնականների, բարերարների ու մշակութային գործիչների, բժիշկների եւ ուսուցիչների մեդալներով պարգեւատրելու մասին՝ ամենատարբեր ոլորտներում ունեցած ավանդի ու մեծագույն վաստակի համար: Մշակույթի բնագավառում պարգեւների են արժանացել.

Մովսես Խորենացի մեդալով են պարգեւատրվել Հայաստանի ազգային կինոկենտրոնի տնօրենի տեղակալ, «Ոսկե Ծիրան» կինոփառատոնի հիմնադիր տնօրեն, կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանը, ջութակահար Սերգեյ Խաչատրյանը եւ բանաստեղծուհի Մետաքսեն:

«Հայրենիքին մատուցած ծառայությունների համար» առաջին աստիճանի մեդալով պարգեւատրվեց Հայաստանի երգի պետական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արթուր Գրիգորյանը:

Վաստակավոր արտիստի կոչման են արժանացել Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հոբոյահար Աշոտ Գալստյանը, Հայաստանի երգի պետական թատրոնին կից «Հայ երգասացներ» համույթի գեղարվեստական ղեկավար Արսեն Գրիգորյանը (Մրո), քամանչահար Վիգեն Հակոբյանը եւ երգչուհի Սուսաննա Սաֆարյանը:

Վաստակավոր նկարչի կոչման են արժանացել Ա. Սարգսյանը եւ Ս. Համլաբախյանը: Արվեստի վաստակավոր գործչի կոչման են արժանացել «Կասուներ» ավանդարդ ֆոլկ խմբի երաժշտական ղեկավար Վահագն Հայրապետյանը, ռեժիսոր-մուլտիպլիկատոր Գայանե Մարտիրոսյանը, Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի կամերային երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Ռոբերտ Մլքեյանը, Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար Ռուբեն Շարբաթյանը, ջութակահար, կոմպոզիտոր, Հայաստանի «Մենորա» հրեական մշակութային կենտրոնի նախագահ Վիլյամ Վայները:

Մշակույթի վաստակավոր գործչի կոչման են արժանացել Եղեգնաձորի մանկական երաժշտական դպրոցի տնօրեն Ֆ. Բալոյանը, Ռուս-հայկական սլավոնական համալսարանի ավագ դասախոս, «Հարմոնիա» ռուսական մշակույթի միջազգային կենտրոնի փոխնախագահ Մ. Բաղդասարովան:

Հ. Հ.

ՊՐԵՄԻԵՐԱ

«Մորաքույրը Փարիզից»

Ժամանակակից երեւանցու բնավորության գրեթե բոլոր բացասական գծերը, կենցաղի, մտածելակերպի ու արտահայտությունների անգամ ամենաաննշան ու փոքրիկ տարրեր են լավագույն կերպով արտացոլված ռեժիսոր-դերասան Նարեկ Դուրյանի «Մորաքույրը Փարիզից» ներկայացման մեջ, որի պրեմիերան տեղի ունեցավ օրերս Հովհ. Թումանյանի անվան տիկնիկային թատրոնում: Տեսարանը սկսվում է երաժշտական համարով, որի ընթացքում հումորային փոքրիկ դրվագները ներկայացնում են հերոսներին՝ Սամվելին, Մանվելին, Նաստասյային, Կատյային, Գեղամին:

Գործողություններն ընթանում են երեք պլանով: Երրորդում թափթփված իրեր, կենցաղային տարբեր առարկաներ են, ինչը ենթադրում է, որ տանը միայն տղամարդիկ են ապրում, երկրորդում՝ աթոռներ են, իսկ առաջինում՝ դերասանները, որ խաղում են հրաշալի, երբեմն միաձուլվում, մեկի խոսքը ներբոլեն փոխանցվում է մյուսին ու ստեղծում ներդաշնակություն:

Սյուժեն հետաքրքրական է: Սամվելն ու Մանվելը մտերիմ ընկերներ են, որ սիրահարվել են Նաստյա ու Կատյա քույրերին, իսկ տղաներն աղքատ են՝ աղջիկները հրաժարվում են նրանց հետ ընկերություն անել: Ներկայացման կենտրոնական դեմքը չկայացած դերասան Գեղամն է՝ Մանվելի մորեղբայրը, որ իրեն ու տղաներին պահում է «սրտոնոր Ռուդիկի» տրամադրած գումարով, որ «արվեստի մեծագույն նվիրյալ է» համարվում:

Սակայն մի օր Մանվելը պատահականորեն հաղորդագրություն է ստանում, թե երեկոյան Փարիզից Երեւան է ժամանելու միլիոնատիրուհի տիկին Բյուրբուքյանը՝ հարստությունը միակ զարմիկին՝ Մանվել Վարդանյանին ժառանգելու նպատակով: Տղաները որոշում են աղջիկներին երեկոյան ճաշի հրավիրել միլիոնատիրուհի մորաքրոջ հետ ծանոթացնելու ու նրանց սիրտը շահելու նպատակով: Սակայն հանդիպումից մի քանի ժամ առաջ մորաքույրը հաղորդագրություն է ուղարկում, թե «Մի շարք խնդիրներ են առաջացել: Ավելի ուշ կգամ»:

Խայտառակ չլինելու համար՝ երկար համոզումներից հետո, հանուն արվեստի մորաքրոջ դերը ստանձնում է...Գեղամը (Նարեկ Դուրյանը), որ ֆրանսերեն ընդամենը երկու բառ գիտե՝ բոնժուր եւ մերսի:

Այդ պահից էլ սկսվում են գործողությունների հետաքրքրական ու անսպասելի զարգացումները:

Ներկայացման վառ կերպարներից է նախկին մեծահարուստ մայր ժակը՝ Սամվելի հայրը, որ քաղաքացիականներին վաճառել էր տունն ու խանութները՝ հայրենիքում ապրելու համար: Սակայն հետագայում զղջացել է կատարածի համար, բայց արդեն ուշ էր: Նրա համար հայրենասիրությունը տարվա մեջ մեկ ամսով հայրենիք գալով, «Սեւանի իշխան ուտելով է դրսեւորվում, իսկ եթե հարուստ ես՝ կարող ես նաեւ տուն գնել, բայց այնպիսի, որ պատուհանից երեւա Արարատը»: Եվ ահա, երբ մայր ժակն իմանում է ֆրանսահայ միլիոնատիրուհու մասին, որոշում է ամուսնանալ նրա հետ ու վերջ տալ «այս ողբալի կյանքին»:

Սակայն տիկին Բյուրբուքյանի հետ ամուսնանալու ցանկություն է հայտնում նաեւ նախկին կոմունիստ, այժմյան դեմոկրատ պատգամավոր Լենդրուշը՝ աղջիկների հայրը: Եվ այսպես դրվագ առ դրվագ բացահայտվում են կերպարների էությունը, մարդկային դիմագիծն ու անհատականությունը: Հատկանշական է, որ աղջիկներն ու երկու փեսացուները մորաքրոջը նվիրում են այբուբեն, ասելով. «Գիտեք սա ինչ է՝ այբուբեն, այն պետք է կախված լինի յուրաքանչյուր հայի բնակարանում»:

Հենց ներկայացման սկզբից Գեղամը հեգնանքով է արտահայտվում ունայն արժեքների մասին, որոնց կրողներն ենք, իսկ ազգային խորհրդանիշերի հանդեպ պաշտամունքը որակում ձեւականություն. «Չմոռանաս սեղանն այնպես ձեւավորել, որ ազատ տեղ չմնա: Անընդհատ կասես կեր՝ նա էլ թե՝ ալ չեմ կարա: Դու նորից կասես՝ կեր, որ չուտես կնեղանամ»:

Պիեսի վերջում, երբ արդեն պարզվում է իրականությունը, օդանավակայանից զանգահարում են ու ասում, թե մորաքույր Բյուրբուքյանն արդեն ժամանել է Երեւան: Սկսվում է խառնաշփոթ իրարանցում, եւ յուրաքանչյուրը ցանկանում է ինչ-որ կերպ գոհացնել միլիոնատիրուհու սիկնոջը: Այդ պահին, երբ բոլորը խառնված վազում են՝ Գեղամը սկսում է մտորել ազգի ապագայի մասին: Մի պահ նրան թվում է, թե նրանք մի քանի ամսից կվերադառնան հայրենիք, սակայն հաջորդ վայրկյանին հավելում. «Կհեռանան ընդմիշտ ու Հայաստանը կհիշեն միայն գեղեցիկ ծառերի ժամանակ: Կամ էլ, երբ կցանկանան Հայաստանում անցկացնել արձակուրդը: Սակայն, երբ հայրենիքը կհայտնվի դժբախտության մեջ, ոչ ոք չի ցանկանա աջակցել»:

Պիեսը գրվել էր դեռեւս 90-ականներին: Դուրյանը նշում է, թե ցանկանում էր հումորի, կատակերգության միջոցով ներկայացնել արտագաղթը, ոտար ափերում մի քանի ամսվա ընթացքում հայրենին ու հայերենը մոռացող, սակայն տան պատերից այբուբենն ու Արարատի նկարը կախող սփյուռքահայերին: Թեպետ ներկայացումը պատկանում է կատակերգության ժանրին, սակայն իրականում ողբերգություն է՝ մարդկային հոգու անկում, հայրենիքը դավաճանող երիտասարդներ, տղամարդիկ, որ Փարիզում ապրելու համար պատրաստ են ամուսնանալ տգեղ, գեր, սակայն միլիոնատիրուհի տիկին Բյուրբուքյանի հետ: Դուրյանը ճշգրտորեն ներկայացնում է սին, ձեւական արժեքների իսկայական փունջ: Հատկանշական է հատկապես սփյուռքահայի նամակը, որ ամիսներ անց ուղարկում է Հայաստանում բնակվող ընկերներին: «Կներեք, որ նամակը սխալներով կգրեմ: Այս վեց ամսվա ընթացքում ահավասիկ ալ մոռացած եմ հայոց լեզուն»:

Ներկայացումն անցավ լեփ լեցուն դահլիճում: Ավարտից հետո հանդիսատեսը գոհունակությամբ բացականչում ու ողջունում էր՝ համամիտ լինելով դերասանի խոսքի հետ:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀՐԱՉՅԱ ՂԱՓԼԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ

Սեպտեմբերի 27-ին եւ 28-ին նոր ներկայացում

Հերբերտ Բերգեր «Սիրային խառնաշփոթ»

(խելագար հայուհինացիա երկու մասից)

Բեմադրությունը՝ ՀՀ վաստակավոր արտիստ **Ռոբերտ Հարությունյան**

Նկարիչ՝ ՀՀ վաստակավոր նկարիչ **Կարեն Գրիգորյան**

Ներկայացումների սկիզբը՝ ժ. 19-ին:
Տոմսերը վաճառվում են:
Հեռախոս՝ 52-47-23:

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար
ՀՀ ժողովրդական արտիստ՝
Արմեն Խանդիկյան

Հայ ծանրորդները նոր նվաճման հասան

Ալբանիայի Դուրեն քաղաքում ավարտված ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում գերազանց ելույթներ ունեցան հայ ծանրորդները, որոնք մեդալների հարուստ ավարով վերադարձան հայրենիք: Ընդհանուր առմամբ մեր 7 ծանրորդները նվաճեցին 18 մեդալ (3 ոսկե, 9 արծաթե, 6 բրոնզե) եւ թիմային հաշվարկով գրավեցին 2-րդ տեղը՝ զիջելով միայն Ռուսաստանի հավաքականին: Միջազգային մրցաշարերում հայ ծանրորդների նվաճած մեդալների քանակն ընթացիկ մրցաշրջանում հասավ 54-ի, ինչն աննախադեպ ցուցանիշ է հայկական ծանրամարտում: Ուրախալի է, որ անվանի ծանրորդներից հետ չեն մնում նաեւ երիտասարդները, որոնք 2012-ի Լոնդոնի օլիմպիադայի թեկնածուներ են: Ալբանիայում ցույց տված արդյունքները վկայում են, որ հայկական ծանրամարտում հուսալի հերթափոխ է աճում:

Մրցումների վերջնագծում մրցահարթակ դուրս եկած մեր ծանրորդները մեդալների հարուստ ավարով ավարտեցին Եվրոպայի առաջնությունը: Մինչեւ 77 կգ քաշային կարգում Աղասի Աղասյանը 6 մոտեցումներից 5-ը հաջող կատարեց եւ երկամարտի 327 կգ (146+181) արդյունքով դարձավ բրոնզե մրցանակակիր: Նա մեկ բրոնզե մեդալ էլ նվաճեց հրում վարժությունում: Չեմպիոնի տիտղոսին արժանացավ ալբանացի Էրկան Քերիմայը՝ 341 կգ (151+190): Արծաթե մեդալը նվաճեց ռուսաստանցի Անդրեյ Մուչանովը՝ 332 կգ (150+182):

Մինչեւ 85 կգ քաշային կարգում Հայաստանը երկու ծանրորդ ներկայացրին: Ավելի հաջող էր Աղվան Մելիքյանի ելույթը: Ճիշտ է, պոկում վարժությունում նա բարձրացնելով նախնական 153 կգ քաշը, չկարողացավ իրեն ենթարկել 157 կգ-անոց ծանրաձողը: Փոխարենն ավելի վստահ հանդես եկավ հրում վարժությունում՝ հաջողաբար բարձրացնելով 188 եւ 193 կգ: 3-րդ մոտեցման ժամանակ նրան չհաջողվեց «սանձել» 200 կգ-անոց ծանրաձողը, այլապես ի հաշիվ անձնական ավելի թեթեւ քաշի հայ ծանրորդը երկամարտում կգրավեր 2-րդ տեղը՝ շրջանցելով արծաթե մրցանակակիր, լեհ Ադրիան Զելինսկուն: Այնպես որ Աղվանը երկամարտի 346 կգ (153+193) արդյունքով արժանացավ բրոնզե պարգեւի: Իսկ հրում վարժությունում նա արծաթե մեդալ ստացավ:

Այս քաշային կարգում մեր մյուս ծանրորդը՝ Արամ Անդրիկյանը յուրաքանչյուր վարժությունում միայն մեկական հաջող փորձ կատարեց ու երկամարտի 345 կգ (153+192) արդյունքով զբաղեցրեց 4-րդ տեղը: Մեծ առավելությամբ հաղթող ճանաչվեց ռուսաստանցի Ասլան Բիդեեւը, որի երկամարտի արդյունքը (371 կգ) 18 կգ-ով գերազանցում է 2-րդ տեղը գրաված Զելինսկու ցուցանիշը:

Մեր ծանրքաշային ծանրորդներն ավելի հաջող ելույթ ունեցան՝ արժանանալով Եվրոպայի փոխչեմպիոնի տիտղոսին: Մինչեւ 105 կգ քաշային կարգում Սեւակ Սահակյանը երկամարտի 372 կգ (171+201) արդյունքով արժանացավ արծաթե մեդալի: Նա հստակ կատարեց պոկում վարժության բոլոր երեք մոտեցումները, իսկ ահա հրումում միայն երկրորդ փորձն էր հաջող: Սեւակը առանձին վարժություններում էլ արծաթե մեդալներ նվաճեց: Քաշային այս կարգում էլ չեմպիոնի առավելությունը մրցակիցների նկատմամբ բացահայտ էր: 22 կգ-ով Սեւակին գերազանցեց Ռուսաստանի դրոշի ներքո հանդես եկած հայազգի ծանրորդ Դավիթ Բեջանյանը: Եվ դա այն դեպքում, որ պոկում վարժությունում նա ցույց էր տվել ընդամենը 3-րդ արդյունքը (169 կգ): Սակայն Դավիթը մեծ վերելքով հանդես եկավ հրում վարժությունում՝ 24 կգ-ով գերազանցելով Սահակյանի ցուցանիշը: Հենց դա էլ ընդհանուր հաղթանակ բերեց հայազգի ծանրորդին: Ի դեպ, Սեւակը միայն 110 գրամ ավելի թեթեւ քաշի շնորհիվ 2-րդ մրցանակակիր դարձավ՝ գերազանցելով նույնպիսի արդյունքի (372 կգ) հասած լեհ Դանիել Դոլեգային, որը բավարարվեց բրոնզե մեդալով:

Սպասելիքները մեծ էին հասկապես գերծանր քաշային Ռուբեն Ալեքսանյանից: Բայց նա մինչեւ վերջ չդիմացավ մրցակցության լարվածությանը: Չեմպիոնի տիտղոսի համար պայքարը ծավալվել էր Ալեքսանյանի եւ ռուսաստանցի Եվգենի Պիսարեւի միջեւ: Արդեն առաջին վարժությունից հետո Պիսարեւը 10 կգ-ով առաջ էր անցել հայ ծանրորդից, որը 2-րդ մոտեցման ժամանակ բարձրացնելով 187 կգ, հաջորդ փորձը (190 կգ) ձախողել էր: Ցավոք, հրում վարժությունում Ռուբենին չհաջողվեց կորցրածը հետ բերել: Առաջին մոտեցմամբ բարձրացնելով 225 կգ, Ալեքսանյանը երկու անգամ անհաջողությամբ մասնվեց 241 կգ-ը բարձրացնելիս: Այսպիսով, Ալեքսանյանը երկամարտում ցույց տվեց 412 կգ (187+225) եւ գրավեց 2-րդ տեղը՝ արծաթե մեդալներ ստանալով նաեւ առանձին վարժություններում: Իսկ Պիսարեւի արդյունքը տպավորիչ էր՝ 431 կգ (197+234): Ընդ որում, նա հրաժարվեց հրում վարժության երրորդ մոտեցումից, քանի որ արդեն նվաճել էր Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը:

Մարզասերներին հիշեցնենք, որ Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում առաջին մեդալը մեր հավաքականին պարգեւեց Առաքել Միրզոյանը, որը մինչեւ 69 կգ քաշային կարգում դարձավ Եվրոպայի չեմպիոն՝ նվաճելով 3 ոսկե մեդալ: Դա մեր մարզիկների ամենաբարձր միակ նվաճումն էր Ալբանիայում: Այնուհետեւ Լիանա Մանուկյանը 3 բրոնզե մեդալ ստացավ մինչեւ 58 կգ քաշայինների մրցավեճում, իսկ Հեղինե Եփրեմյանը 2 արծաթե պարգեւ նվաճեց մինչեւ 63 կգ քաշային կարգում:

«Փյունիկը» շրջանցեց «Արարատին»

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության 20-րդ տուրում խփվեց ընդամենը 3 գոլ, չորս հանդիպումներից երեքում գրանցվեց ոչ-ոքի: Տուրի կենտրոնական խաղը Կապանում «Գանձասարի» եւ «Արարատի» միջեւ կայացած սկզբունքային մրցավեճն էր: Ընթացիկ առաջնությունում արարատցիներն առաջին շրջանում Կապանում հաղթել էին (3-2), իսկ «Գանձասարը» 2-րդ շրջանում ռեւանշի էր հասել Աբովյանում (1-0): Այս անգամ, թեեւ թիմերի գործադրած ջանքերին, դարպասները մնացին անառիկ:

«Արարատի» միավորների կորստից օգտվեց «Փյունիկը», որն այս տուրում հաղթանակ տոնած միակ թիմն էր: «Հրազդանում» չեմպիոնը մեծ դժվարությամբ կարողացավ հաղթել առաջնության հետնապահ «Կիլիկիային»: Խաղավարտից 2 րոպե առաջ «Փյունիկին» հաղթանակ պարգեւեց Վարդան Պետրոսյանի խփած միակ գոլը: Այդ հաղթանակի շնորհիվ «Փյունիկը» միավորներով հավասարվեց «Արարատին»: Երկու թիմերն էլ տոնել են հավասար քանակի հաղթանակներ (13-ական): Բայց քանի որ ընթացիկ առաջնությունում մրցակիցների միջեւ կայացած 2 հանդիպումներից մեկում հաղթել է «Փյունիկը», մյուսում գրանցվել է ոչ-ոքի, ուստի չեմպիոնը շրջանցեց «Արարատին» ու գլխավորեց աղյուսակը: Սեպտեմբերի 28-ին երրորդ շրջանի ավարտական խաղում «Արարատը» հյուրընկալելու է «Փյունիկին»: Այդ հանդիպման ելքը չափազանց կարեւոր նշանակություն կունենա ոսկե մեդալների համար մղվող պայքարում:

Թիմի ղեկը կրկին ստանձնած Սուրեն Բարսեղյանի գլխավորությամբ «Միկան» սեփական հարկի տակ այդպես էլ չգտավ «Ուլիսի» դարպասի բանալին: Հյուրերն էլ չկարողացան աչքի ընկնել դիպուկությամբ: Մրցանակային տեղերի համար պայքարում «Միկան» եւս երկու թանկարժեք միավոր կորցրեց: Թիմին հետապնդող «Գանձասարն» ու «Բանանցն» էլ իրենց միավորների քանակը միայն մեկով ավելացրին:

«Բանանցը» Գյումրիում մրցեց «Շիրակի» հետ, որը 14 խաղ շարունակ չէր հաղթել եւ վերջին 7 հանդիպումներում պարտվել էր: Արդեն 19-րդ րոպեին շիրակցի Գեւորգ Հովհաննիսյանը բացեց հաշիվը, սակայն ընդմիջումից հետո Վիտալի Լեդենյովը «Բանանցին» փրկեց պարտությունից:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	20	13	4	3	29-11	43
2. Արարատ	20	13	4	3	33-15	43
3. Միկա	20	10	5	5	28-18	35
4. Գանձասար	20	10	4	6	28-21	34
5. Բանանց	20	8	5	7	25-19	29
6. Ուլիս	20	5	4	11	14-23	19
7. Շիրակ	20	3	3	14	11-29	12
8. Կիլիկիա	20	2	3	15	15-47	9

Ռմբարկուները

Մարկոս Պիզելի	«Արարատ»	13
Նարեկ Բեգլարյան	«Միկա»	7
Ալեքսանդր Պետրոսյան	«Գանձասար»	7
Կարեն Խաչատրյան	«Կիլիկիա»	6
Արսեն Բալաբեկյան	«Բանանց»	6

ՇԱԽՄԱՏ

Տեր-Սահակյանն ու Գրիգորյանը գլխավորում են աղյուսակը

Հերցեգ Նովի քաղաքում շարունակվում է շախմատի Եվրոպայի պատանեկան առաջնությունը: Սամվել Տեր-Սահակյանն ու Կարեն Գրիգորյանը հերթական 2 տուրերի հանդիպումներից հետո էլ պահպանեցին առաջատարի դիրքերը: Տեր-Սահակյանը մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարում 5-րդ տուրում ուժերը չափեց իր հետ աղյուսակը գլխավորող շվեդ շախմատիստ Նիլս Գրանդելիուսի հետ: Երկու շախմատիստներն էլ մինչ այդ միավոր չէին կորցրել: Մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին: Հաջորդ տուրում էլ Սամվելը ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան հունգարացի Պետեր Պրոխազկայի հետ: 6 տուրից հետո Տեր-Սահակյանը 5 շախմատիստների հետ 5 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: 7-րդ տուրում նա կհանդիպի նրանցից մեկի՝ թուրք Մուսթաֆա Յիլմազի հետ:

Կարեն Գրիգորյանն (14 տ.) իր օգտին 1,5 միավոր գրանցեց: Նա հաղթեց դանիացի Քրիստիան Սեգերտին ու ոչ-ոքի խաղաց ադրբեջանցի Ուլվի Բաջարանիի հետ: 7-րդ տուրում Կարենի մրցակիցը կլինի Ֆրանսիան ներկայացնող Մաքսիմ Լագարդեն: Գրիգորյանը չորս շախմատիստների հետ 5 միավորովստանձնել է առաջատարի դերը:

Հայ շախմատիստուհիներից բոլորից հաջող է հանդես գալիս մինչեւ 18 տարեկանների մրցաշարի մասնակից Վարդուհի Քալաշյանը: Նա վաստակել է 4 միավոր եւ ընթանում է 10-րդ տեղում: 5-րդ տուրում նա անդրանիկ պարտությունը կրեց՝ զիջելով գերմանուհի Հուդիթ Ֆուշին: Իսկ հաջորդ պարտիայում հաղթեց լեհ Յովանա Կասպերեկին: Այստեղ եւս աղյուսակը գլխավորում են չորս շախմատիստուհիներ, որոնք ունեն 5-ական միավոր: Մեր շախմատիստուհիներից 3,5-ական միավոր են վաստակել Արփի Ազիզբեկյանը (12 տ.) եւ 10 տարեկանների մրցաշարի մասնակիցներ Սիրանուշ Ղուկասյանն ու Հասմիկ Շահբազյանը: Տղաների մրցաշարում առաջատարների հետապնդողների թվում են Խաչատուր Երանյանը (14 տ.), Մանուել Պետրոսյանը (10 տ.), որոնք վաստակել են 4-ական միավոր: Վատ հանդես չեն գալիս նաեւ Հովիկ Հայրապետյանը, Վարդան Խոջայանը (երկուսն էլ՝ 18 տ.), Հայկ Վարդանյանը, Հայկ Թամազյանը (երկուսն էլ՝ 16 տ.), Հովհաննես Գաբուզյանը (14 տ.), Նորայր Թորոսյանն ու Դավիթ Ավետիսյանը (երկուսն էլ՝ 12 տ.), որոնք իրենց օգտին 3,5-ական միավոր ունեն:

Նալբանդյանը կպայքարի Դեւիսի գավաթի համար

Թենիսի Դեւիսի գավաթի խաղարկությունում հայտնի դարձան եզրափակիչի մասնակիցները: Վճռորոշ խաղում՝ պատվավոր մրցանակը կվիճարկեն Արգենտինայի եւ Իսպանիայի հավաքականները:

Արգենտինացիները 3-2 հաշվով դժվարին հաղթանակ տարան ռուսների նկատմամբ: Այդ հաջողության սկիզբը դրեց Դավիթ Նալբանդյանը՝ առաջին մրցախաղում հաղթելով Իգոր Անդրեեւին (7-6, 6-2, 6-4): Հաջորդ մենախաղն էլ ավարտվեց արգենտինացի Խուան-Մարտին Դել Պոտրոյի հաղթանակով, որը պարտության մատնեց Նիկոլայ Դավիդենկոյին (6-1, 6-4, 6-2):

Թվում էր, թե Արգենտինայի հավաքականը վճռել է հանդիպման ելքը: Սակայն ռուսներն իրենց մեջ ուժ գտան հավասարեցնելու հաշիվը: Նախ՝ Իգոր Կունիցինն ու Դմիտրի Տուրսունովը զուգախաղում առավելության հասան Կանյաս-Նալբանդյան զույգի նկատմամբ, ապա Նիկոլայ Դավիդենկոն 4 խաղափուլում հաղթեց Նալբանդյանին: Ամեն ինչ վճռվեց Դել Պոտրոյի եւ Անդրեեւի մրցախաղում: Շահելով բոլոր խաղափուլերն էլ (6-4, 6-2, 6-1), արգենտինացի թենիսիստն իր թիմին եզրափակիչի ուղեգիր պարգեւեց:

Իսպանիայի հավաքականը Ռաֆայել Նադալի գլխավորությամբ վստահ հաղթեց ԱՄՆ-ի թենիսիստներին (4-1): Նադալը շահեց երկու մենախաղերն էլ Կուերի Սեմից եւ Էնդի Ռոդիկից: Ամերիկացիներին հաջողությունն ուղեկցեց միայն զուգախաղում:

«Ֆլորես աճուրդի տուն» ՍՊԸ-ն Երեւանի «Ադամանդ» ԵԱՀԲ-ի հարթակում կազմակերպում է «ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված գույքի աճուրդային վաճառք՝
1. Բնակարան, ընդհ. մակերեսը 40,34 քմ:
Հասցե՝ ք. Սեւան, Նալբանդյան փ., 57 շ., բն. 8:
Մեկնարկային գինը՝ 1.700000 դրամ:
Աճուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով՝
08.10.2008 թ.-ից յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժամը 11.00-17.00, մինչեւ 30.12.2008 թ.-ը՝ Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում:
Տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 56-31-15, 56-52-28:

Անհաղորդալար ելք դեպի աշխարհ

Այնքան էլ հաճախ չէ, որ առիթ ենք ունենում հպարտանալու ասենք Եվրոպայի ամենազարգացած երկրների մակարդակով բարձր տեխնոլոգիաների ներդրմամբ: Այսօր առիթ կա. Հայաստանում կառուցված է WiMAX տեխնոլոգիայի հիման վրա, աշխարհում կապի առաջին ցանցերից մեկը:

WiMAX-ն անհաղորդալար եւ լայնաշերտ ելք է, որը թույլ է տալիս սպառողին տրամադրել բազմաթիվ ծառայությունների մի ամբողջ փաթեթ՝ հեռախոսակապից մինչեւ հեռուստատեսություն: Ներկայումս նմանօրինակ ծառայություններ մատուցվում են վերոհիշյալ Եվրոպայի մի քանի երկրներում (այդ թվում՝ Արեւելյան): Իսկ Հայաստանում այդ շուկան մինչեւ օրս ձեւավորված չէ, եւ գերարագ WiMAX ցանցի հայտնվելը կդառնա առաջինը, բայց ուզում ենք հավատալ, որ 7 մղոնանոց քայլ կդառնա դրա ձեւավորման եւ զարգացման մեջ:

WiMAX ցանցի հեղինակները Հայաստանում դարձան «ԿՈՄՍՏԱՐ-ՕՏՍ» եւ «Կոռնետ-ԱՄ» ընկերությունները:

«ԿՈՄՍՏԱՐ-ՕՏՍ»-ն հայ սպառողի համար նոր անուն է, բայց արժե այն հիշել. լինելով Ռուսաստանում կապի խոշորագույն օպերատորներից մեկը, ամենամոտ ժամանակներս նա մտադիր է դառնալ Հայաստանում կապի ազգային խոշոր օպերատոր:

Ընկերության կողմից իրականացվող նախագծի կարեւորագույն առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ ցանցը ծածկելու է երկրի փաստորեն ամբողջ տարածքը: Թվում է՝ կապի օպերատորների եւ, օրինակ, Երեւանում ինտերնետ մուտք տրամադրող ընկերությունների պակաս չկա: Վերջին տարիներին հեռահաղորդակցությունների ոլորտում ներդրումներն աճում են արագ տեմպերով: Տեղեկատվական ծառայություններից օգտվողների թիվն ավելանում է ամեն տարի: Սակայն նման սպասարկումների պակասը սրությամբ զգացվում է. բնակչության թույլ խտությունը դրանք անհրապույր է դարձնում կապի օպերատորների համար: WiMAX ցանցի համար Հայաստանի տարածքի վրա սպիտակ բծեր չեն մնա: Դա նշանակում է, որ ի վերջո կսկսի լուծվել հեռախոսավորման լուրջ խնդիրը, այդ թվում՝ հեռավոր շրջաններում: Չէ՞ որ այսօր հեռախոսի տեղադրման համար հերթագրված 140 հազար ընտանիք կա:

«Մեր ցանցը ծածկում է ոչ միայն Երեւանը, այլեւ երկրի 18 խոշոր քաղաքները,- ասում է «Կոռնետ-ԱՄ»-ի գլխավոր տնօրեն Բորիս Դեմիրխանյանը: - Դա բազմասեկտոր բազային 24 կայանների կառուցման առաջին փուլն է, որոնք մեզ թույլ կտան ընդգրկել Հայաստանի քաղաքային ամբողջ բնակչության առնվազն երեք քառորդը: Հետագայում ցանցը կընդլայնվի, բազային կայանների թիվը նախատեսվում է հասցնել 40-ի, ինչն էլ ավելի կավելացնի ծածկույթի գոտին»:

Ընկերության ներկայացուցիչների խոսքերով, սկզբնապես սպառողներին կառաջարկվեն ինտերնետին միանալու եւ հեռախոսակապի լայնաշերտ ծառայություններ: Հետագայում ծրագրվում է նաեւ հեռուստատեսային ծրագրերի հաղորդում: Ընկերության ծառայությունները նախատեսված են ոչ միայն մասնավոր անձանց, այլեւ կորպորատիվ հաճախորդների համար, ինչպես նաեւ կարող են օգտագործվել ռուսական «էլեկտրոնային կառավարության» նախագծի նմանությամբ պետական կառավարման կատարելագործման համար: Նոր ցանցը հիմք կծառայի կյանքի ամենատարբեր ոլորտներում բարձր տեխնոլոգիական ուղղությունների զարգացման համար. հեռուսաբժշկություն, հեռակա կրթություն, պետական կառույցների գործունեության մեջ սոցիալապես կողմնորոշված սպասարկումների արմատավորում, եւ վերջապես՝ հնարավորություն կտա կապ հաստատելու երկրի հեռավոր եւ սակավաբնակ շրջաններում, այսօր տեղեկատվությունից եւ շփումից կտրված մարդկանց հաղորդակից դարձնելու մնացյալ աշխարհի կյանքին:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/43 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի կարիքների համար «Կոլեկտորադրենաժային ցանցի մաքրում եւ ընթացիկ նորոգում» ծրագրով նախատեսված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման ու սահմանված կարգով փորձաքննության անցկացման աշխատանքների նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1200.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ N 247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ Գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը ժամը 14:30-ն:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 22.09.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	302.64
EUR	1	ԵՎՐՈ	441.04
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.01
GEL	1	Վրաց. լարի	216.02

Հայտարարություն

Սեպտեմբերի 30-ին, ժամը 11.00-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «Ջերմուկի Ստեփանյաններ» ՍՊԸ, Ջերմուկի քաղաքապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ Վայոց ձորի մարզի ք. Ջերմուկի Կեչուտ թաղամասում նախատեսվող ԱԳԼԾ կայանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ Երեւան, Կոմիտասի 29 հասցեում:

Հայտարարություն

Հոկտեմբերի 2-ին, ժամը 11.00-ին ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, «Մաստարահոննա» ՍՊԸ, Մաստարայի գյուղապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ Արագածոտնի մարզի Մաստարա համայնքում նախատեսվող ԱԳԼԾ կայանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ Երեւան, Կոմիտասի 29 հասցեում:

www.azg.am

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Անիտուր» տուրիստական գործակալությունը **սեպտեմբերի 25-ին** կազմակերպում է 7-օրյա շրջագայություն դեպի պատմական Հայաստան եւ հոկտեմբերի 7-ին 14-օրյա բացառիկ շրջագայություն դեպի պատմական Հայաստան եւ Կիլիկիա:

Բացի պատմական քաղաքներից Դուք կբարձրանաք Մուսալեռ եւ հեթանոս աստվածների նստավայր Նեմրութ սար:

Շտապեք մասնակցել մեր շրջագայություններին:

Մանրամասների համար զանգահարել. (010) 51-92-26 կամ (094) 203-206

ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Բնապահպանական փորձաքննություն» ՊՈԱԿ-ը, «Քարաս» ՍՊԸ-ն եւ Շաղափի գյուղապետարանը 30.09.08-ին Շաղափի գյուղապետարանում կազմակերպում են հասարակական լսումներ Շաղափի կրաքարերի հանքավայրի շահագործման նախագծի վերաբերյալ:

Նյութերին ծանոթանալու համար կարող եք զանգահարել 22-15-68:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 22.09.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: